

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 15 - številka 1 - januar / februar 2011

Uvodne besede

Kulturni praznik je čas za duhovno okrepčevanje iz zakladnice slovenske kulture, kakršno so nam s pesmijo prinesli pevci iz Slovenije – Šaleški oktet in znameniti trio Eroika, ki so pod pokroviteljstvom Vseslovenskega kulturnega odbora nastopili na osrednji južnoontarijski proslavi kulturnega praznika in Prešernovega dne v Hamiltonu. Obenem pa je ta praznik tudi priložnost, ko Slovenci doma in po svetu razmišljajo o svojih kulturnih delavcih, ki ohranjajo, plemenitijo in ohranjajo kulturo slovenskega naroda in na ta način krepijo Slovincem narodno zavest.

Brez svojih lastnih kulturnih delavcev tudi slovenska skupnost v Kanadi ne bi bila tako močna in tako delavna. Njim gre ob tem prazniku še posebna zahvala, saj se vsi zavedamo, kako težko je v tem hitrem tempu življenja, ko nas obveznosti silijo na vse konce in kraje, najti čas in voljo za delo v slovenski skupnosti. Zato naj ob letošnjem kulturnem prazniku naša zahvala velja vsem kanadskim slovenskim kulturnim delavcem: preprostim društvenim delavcem, ki skrbijo za prostore in organizirajo prireditve, kjer se lahko Slovenci zbirajo v prijetnem slovenskem druženju; pevcem in glasbenikom, ki skrbijo, da slovenska pesem v Kanadi ne bo izumrla; plesalcem, ki s svojimi folklornimi nastopi bogatijo kulturne programe pri slovenskih društvih in predstavljajo slovensko folklorno dediščino širši kanadski skupnosti; sodelavcem slovenske radijske oddaje, ki v slovenske domove po Kanadi preko radijskih valov pošiljajo novice in slovensko glasbo; pa seveda tudi pisateljem, ki so leta svojega življenja posvetili literarnemu ustvarjanju in tiho in neopazno živijo med nami; slovenskim župnijam, ki še najbolj povezujejo naše rojake s slovenskim bogoslužjem in s kulturno dejavnostjo, od katerih zavzemajo še posebno mesto slovenske šole; nenazadnje velja zahvala slovenski mladini, ki s svojo vsestransko dejavnostjo gradi most iz preteklosti v prihodnost in predstavlja zagotovilo, da kultura njihovih prednikov v Kanadi še ne bo hitro pozabljena. Kot urednica Glasila bi se še posebej rada zahvalila vsem sodelavcem in dopisnikom te edine slovenske kulturno-informativne publikacije v Kanadi z željo, da bi se o njenem pomenu in potrebi po nadaljnem obstoju zamislil tudi širši krog rojakov.

Ob diskusijah o kulturni degradaciji v Sloveniji, o kateri se že kar nekaj časa javno govori in o kateri je spregovorila tudi ministrica za kulturo Majda Širca na nedavni proslavi društva Geoss, je prav, da kulturni tokovi gredo v dve smeri in da Slovenci živeti v tujini, delimo svoje izkušnje s Slovenci v matični domovini.

Kanadski Slovenci imamo edinstveno priložnost, da kritično ocenjujemo degradacijo kulturnega izražanja v Sloveniji in pomanjkanje strpnosti. Živimo na pragu ameriške kulture, ki je s svojimi lepimi idejami o svobodi izražanja po vsem svetu zasejala neodgovorno svobodo izražanja, ki omogoča javno poveličevanje perverznejšev in kriminalcev, ki s svojimi zgodbami služijo masten denar, poleg njih pa seveda še kopicca posrednikov, ki skrbijo, da njihove zgodbe pridejo v javnost. Kanada, ki nas je sprejela, je bila prva država na svetu, ki je skupaj s priseljenci sprejela tudi njihovo kulturno dediščino in prizadevanje, da bi pod okriljem multikulturalnosti sprejela v svojo kulturo tudi pozitivne ideje drugih kultur.

Veseli smo, da vam ravno v tej številki lahko poročamo o dveh novih knjigah kanadskih slovenskih avtorjev, od katerih je ena izšla v Sloveniji, druga pa v Kanadi. Knjiga o Jožetu Kastelicu je pomembno pričevanje Slovincem širom po svetu, da tudi v kapitalistični družbi za uspeh v poslovnem svetu ni treba žrtvovati krščanske etike in morale, ki nam naroča, da je treba materialne in duhovne dobrine deliti. Nova knjiga Tonyja Ambrožiča pa predstavlja njegovo nadaljno odkrivanje pomena venetskega jezika in njegove povezave s slovenščino, kar priporočamo še posebej slovenski mladini, ki se zanima za odkrivanje svojih slovenskih korenin.

Naj se letos počastitvi slovenskega kulturnega dne pridruži tudi obljava, da bomo kanadski Slovenci radi posegali tudi po knjigah kanadskih slovenskih avtorjev in po našem kanadskem slovenskem tisku in na ta način dali priznanje tistim, ki za to zvrst kulture žrtvujejo svoj čas in svoje ustvarjalne talente.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:

Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNIKA / EDITOR:

Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:

Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:

Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:

Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:

Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM

Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:

www.theslovenian.com

LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION

Kanada - Canada \$30.00, ZDA - USA \$35.00,
Evropa - Europe \$45.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 2 Uvodne besede
- 4 Božični koncert Vokalne skupine Plamen
- 5 Slovenci v Torontu počastili 20-letnico plebiscita za samostojno Slovenijo
- 7 Vesela januarska nedelja v Lipa Parku
- 8 Greetings from the Minister of Citizenship, Immigration and Multiculturalism
- 9 Obisk pri Slovenskem društvu Ottawa
- 10 Slovenski kulturni dan 2011
- 11 Tone Zrnc CM - devetdesetletnik
- 12 Vseslovensko srečanje v Torontu
- 12 Vabilo ministra za Slovence po svetu dr. Boštjana Žekša
- 13 Victoria fond prosi za vašo podporo
- 15 Pismo veleposlanika
- 18 Poslovili smo se od dr. Staneta Baha
- 19 Nove knjige - Jože Kastelic
- 20 Nove knjige - The Templar's Curse
- 22 Glasilo Reader Helped us Find Another Canadian Slovenian Hockey Player
- 23 France Prešeren – Slovenian National Poet
- 25 ...al' bo že skoraj zelena pomlad?
- 27 Koline
- 28 Pomembnost narodnosti in državljanstva
- 31 Novice
- 34 Slovenska manjšina v Italiji
- 36 Stari Ata Science Says: "If it Hurts to Pee, Put Parsley on Your Plate."
- 38 The Colours of the Heart
- 42 Spored prireditev

Naslovna stran: Ljubezen do slovenske kulture in močna narodna zavest sta na slavnostni božični koncert, s katerim smo počastili tudi 20. obletnico slovenskega plebiscita, privabila več kot tisoč Slovencev v dvorano Living Arts Centre v Mississaugi. To je lep dokaz, da je slovenska skupnost v južnem Ontariu še vedno močna in vitalna.

Božični koncert Vokalne skupine Plamen

Frank Novak

V nedeljo popoldne, 12. decembra je Vokalna skupina Plamen s posebnimi gosti priredila božični koncert v cerkvi župnije Brezmadežne na Brown's Line v Torontu.

V pričakovanju božičnih praznikov so bili številni obiskovalci koncerta deležni čudovite predstavitve najboljših umetnikov petja naše širše slovenske skupnosti.

Že v uvodnem delu programa je med poslušalci vzbudil božično razpoloženje pevski zbor Novi Rod pod vodstvom Laurie Ulčar ob spremljavi Roberta Letnika. V nadaljevanju programa pa je navduševal zbor Plamen s širokim repertoarjem pesmi pod vodstvom uglajene Marije Ahačič Pollak. Posebna gostja je bila mlada,

nadarjena pianistka Nastasia Žibrat, ki je hkrati tudi spremljala zbor Plamen. Za poživitev petja sta odlično poskrbela: na bobnih Jurij Konje, na kitari pa, v prijetno presenečenje navzočih, slavni plavalec Martin Strel. Koncertni program je spretno vodil radijski napovedovalec Simon Prebac. Za zaključek duhovnega večera pa je organist Andy Pahulje vodil nastopajoče in poslušalce v čustveno pesem Sveta noč.

Velja poudariti, da se je vokalna skupina Plamen predstavila z izredno zahtevnimi pesmimi, kar je sad njenega skoraj dvajsetletnega vrhunskega delovanja. Njen božični koncert v cerkvi Brezmadežne je bil čudovit uvod v predbožično duhovno razpoloženje.

Slovenci v Torontu počastili 20-letnico plebiscita za samostojno Slovenijo

V nedeljo, 19. decembra popoldne je Vseslovenski kulturni odbor, ki koordinira dejavnost slovenskih društev v južnem Ontariu, pripravil božični koncert in slovesno počastitev 20-letnice plebiscita za samostojnost Republike Slovenije. Prireditve sta vodila Marija Ahačič-Pollak in John Bregar.

Voditelja Marija Ahačič-Pollak in John Bregar

Na prireditvi v polni veliki dvorani kulturnega centra Living Arts Centre v Mississaugi (zahodno predmestje Toronta), ki jo je obiskalo skoraj 1200 gledalcev in poslušalcev, so nastopili pevka Helena Blagne Zaman, prvi tenorist ljubljanske opere Žiga Kasagič, vrhunska plesalca latinsko ameriških plesov Miha Vodičar in Nadiya

Walter Ostanek

Bichkova, kralj slovenske polke v Kanadi Walter Ostanek, folklorni skupini Mladi glas in Planika ter vokalna skupina Plamen, prav tako pa tudi Celebrity Symphony Orchestra pod vodstvom dirigenta Andrzeja Rozbickega.

Na začetku prireditve je zbrane najprej pozdravil predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora Marjan Kolarič, nato pa mestni svetnik v Torontu Joe Mihevc, ki je tudi sam slovenskih korenin in ima tudi slovensko državljanstvo. Mihevc je prebral tudi pozdravno pismo

Marjan Kolarič

*Marjan Kolarič, dr. Andrzej Rozbicki,
Joe Mihevc, Peter Fonseca in Tomaž Kunstelj*

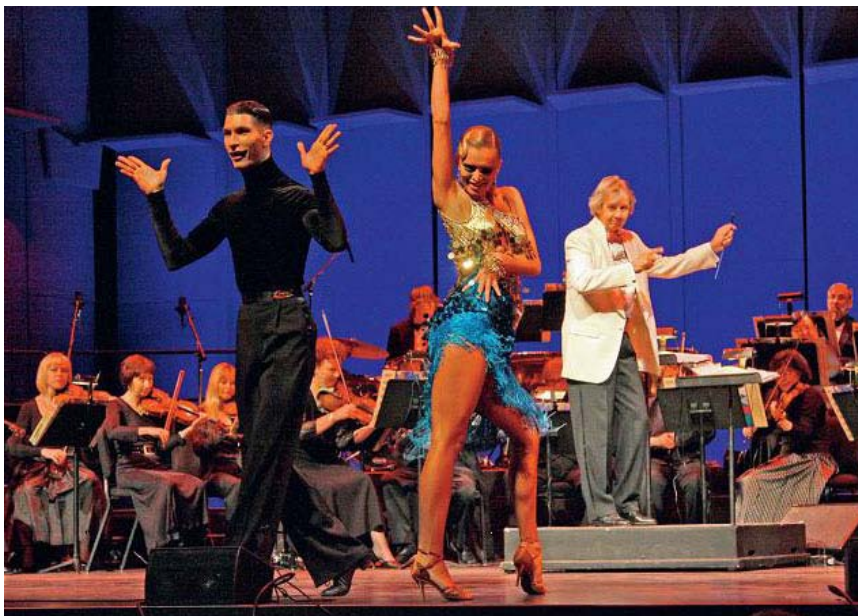
novooizvoljenega župana Toronta Forda. Temu je sledil pozdrav poslanca v provincijskem parlamentu Petra Fonsece, ki je zbrane nagovoril v imenu premierja province Ontario Daltona McGuintya. Slovencem je poslal posebno čestitko v imenu kanadske vlade in predsednika Stephena Harperja

tudi kanadski minister za imigracije Jason Kenney. Prvi del prireditve je s slavnostnim govorom zaključil veleposlanik Kunstelj, ki je povzel ključne zgodovinske mejnike slovenskega naroda, še zlasti pa obdobje plebiscita, osamosvajanja ter vsestranskega razvoja Republike Slovenije v zadnjih dvajsetih letih.

Kulturni program je obsegal pester repertoar od nekaterih del slovenske narodno zabavne glasbe Slavka Avsenika do mednarodnih božičnih melodij pa vse do najbolj priljubljenih del Puccinija in Verdija.

V preddiverju kulturnega centra je v nedeljo prav tako potekala razstava del slovenskih likovnih ustvarjalcev v Kanadi, VOT pa je postavil stojnico s promocijskimi materiali o Sloveniji in slovenskem turizmu.

(Povzeto s spletne strani slovenskega veleposlaništva v Ottawi)

Vrhunska plesalca latinsko ameriških plesov Miha Vodičar in Nadiya Bichkova

Vesela januarska nedelja v Lipa Parku

Ni boljšega kot dober kulturni program po dobrem kosilu! Za oboje so poskrbeli organizatorji, ki so v nedeljo, 30. januarja 2011 popoldne v Lipa Parku pripravili odlične koline, okusen lovski golaž in zanimiv program.

Ta trojna ponudba je ob izredno lepem vremenu v Lipa Park privabila rekordno število obiskovalcev.

Ljubezen gre skozi želodec, pravi stara ljudska modrost. Tudi ljubezen do kulture. Kdo pa, lepo vas prosim, lahko z veseljem posluša lepo petje in uživa v igri in nagovoru, če je lačen. To nedeljo v Lipa Parku gotovo ni bil nihče. Da je bila hrana zares okusna pove že to, da so bile edine pritožbe, da je prehitro zmanjkalo klobas, posebno krvavic, ki so jih nekateri še želeli kupiti.

Uvod v sam program je bil imenitno dopolnjen še s kavo in nepogrešljivim jabolčnim zavitkom in krofi.

Po kanadski in slovenski državni himni, ki jo je zapel Moški pevski zbor Bled, je Francka Seljak spregovorila o pomenu kulturnega in Prešernovega dneva. O Prešernu je vedno zanimivo govoriti, saj nam preko svojih pesmi vselej pove kaj, kar se nas živo dotakne tudi v sedanjem času.

Na oder sta najprej prišla mala črna mucka, učenca Slovenske šole, Johnny Kunej in Lucas Chia. Mucki, kot veste, so zelo posebne živali in če ju niste preveč dobro slišali ali celo videli, ker sta se pravkar prebudila, je to treba pripisati mačji naravi in ne morda slabemu ozvočenju.

V svet Ane Jelovškove, ki je imela s pesnikom Prešernom tri nezakonske otroke, nas je za nekaj minut postavila Marinka

Žumer s prelepo
P r e š e r n o v o
p e s m i j o :
N e z a k o n s k a
m a t i .

Da nas ob misli na Prešerna in stisko mladih neporočenih mater ne bi zajela prehuda žalost, so za dobro voljo poskrbele Pavla Kunej, Ivanka

Plut-Evoy in Marinka Žumer s hudomušnim skečem Flavzarice (Opravljivke), ki ga je napisala in režirala Francka Seljak.

Francka Seljak, ki je pripravila kulturni program, je poleg vedno dobrodošliih pevcev, Moškega pevskega zbora Bled, ki so zapeli nekaj zelo lepih pesmi iz svojega programa, poskrbela še za presenečenje. V goste je povabila pevca Zorana Celinška, ki je s svojo neposrednostjo in lepimi pesmimi ogrel srca vseh poslušalcev.

Prijetno popoldne so zaključili Niagara Button Boxers z veselimi in poskočnimi melodijami.

Čeprav gre zahvala za uspešen in zanimiv kulturni program prav Francki Seljak, se je ob koncu veselega popoldneva ona zahvalila vsem nastopajočim, odličnim kuharicam in vsem obiskovalcem. Tem je bilo vse, kar se je dogajalo tudi namenjeno. Res je bil pravi užitek videti polno dvorano in se srečati s prijatelji in znanci od blizu in daleč.

Marinka Žumer

Minister
of Citizenship
and Immigration

Ministre
de la Citoyenneté
et de l'Immigration

Ottawa, Canada K1A 1L1

Greetings from the Minister of Citizenship, Immigration and Multiculturalism

I would like to extend my warmest good wishes to all those celebrating the twentieth anniversary of the independence referendum of the Republic of Slovenia. In particular I would like to greet everyone attending the Slovenian Christmas Starlight's Concert.

This event commemorates the plebiscite of December 23rd, 1990, in which the people of Slovenia, in an overwhelming majority, voted to declare the independence their country from the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia. The resulting freedom of Slovenians is a cause for celebration on the part of everyone around the world who seeks the advancement of freedom from communist and socialist oppression.

This concert is a particularly poignant way of celebrating this occasion. The growth of all free nations includes the preservation and development of culture, and in particular music. As Slovenia's Ambassador to Canada has put it, music is "one of the finest ways to present national soul and identity." So with this concert, as you mark a great moment in the history of Slovenia, you also celebrate and honour Slovenian culture and identity.

I would like to thank you for inviting me to join you, especially Ambassador Tomaž Kunstej, the Embassy of the Republic of Slovenia, and the All Slovenian Cultural Committee. I wish that I could be with you, but please rest assured that I too celebrate this historic event in Slovenia's proud history.

On behalf of Prime Minister Stephen Harper, I would like to express our support for the Slovenian Canadian community's wonderful contribution to Canada and our common values and goals. Thank you once again.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jason Kenney".

The Honourable Jason Kenney, PC, MP
Minister of Citizenship, Immigration and Multiculturalism

Canada

Obisk pri Slovenskem društvu Ottawa

Frank Brence

V soboto, 15. januarja 2011 smo obiskali rojake v Ottawi ob priliki njihove 35. obletnice obstoja. Zbrali smo se na Planici pri Bancroftu, da skupno potujemo z avtobusom na njihov banket. Vožnja v lepem vremenu normalno traja dve in pol ure, ta dan pa smo potovali kar tri ure in pol. Opoldne je začelo snežiti in je padalo celo pot. Na avtobusu je bilo 47 oseb in vsaj polovica je bila mlajših članov in njihovih prijateljev. Za razvedrilo smo imeli mladega harmonikaša Janeza Založnika, ki je v narodni noši igral harmoniko in nas razveseljeval.

Na cilj smo prišli ob 6:30 in skupno vstopili v dvorano za dvema v narodnih nošah s harmoniko na čelu. Ivan Bračko, predsednik Slovenskega društva Ottawa nas ja lepo sprejel in povedal navzočim, kdo in od kje smo. Ivan je že večkrat pripeljal

avtobus njihovih članov na naše društvene piknike v avgustu.

Po večerji smo jim izrekli čestitke k njihovemu praznovanju. Predsednik Planice Andrej Dolenc ml. je društvu poklonil plaketo v spomin na ta jubilej. Veleposlanik RS g. Tomaž Kunstelj je čestital članom in podaril predsedniku spominček. Prisoten je bil tudi Stane Margutsch z družino in je v imenu društva Holiday Gardens podal čestitke in dobre želje za bodočnost.

Ansambel Evropa iz Toronta je poskrbel za razvedrilo z veselimi polkami in valčki.

Veseli smo bili, da smo se kljub slabemu vremenu udeležili njihovega slavlja. Zadovoljni in srečni smo se v zgodnjih jutranjih urah vrnili na Planico.

g. in ga. Kunstelj, Antonija in Joe Kramar, Ivan in Marija Bračko

John Dolenc in John Založnik

Naši mlajši

Slovenski kulturni dan 2011

Frank Novak

V soboto, 5. februarja je širša slovenska skupnost pod pokroviteljstvom Vseslovenskega kulturnega obora praznovala največji slovenski kulturni praznik - Prešernov dan 2011. Tokrat je bilo slavlje pri slovenski župniji sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu. Ob 17:30 so se rojaki v velikem številu udeležili sv. maše, ki jo je vodil g. župnik Drago Gačnik. Somaševala sta g. Toni Burja in g. Ivan Plazar. Misel božje besede »biti sol in luč sveta« je bila primerna napotnica za duhovno in kulturno razsvetljenost rojakov na ta dan. K temu je pripomogel tudi Šaleški študentski oktet iz Slovenije, ki je mašo obogatil s svojim petjem. Mehki in čisti glasovi mladih pevcev, zvoki ubrane kitare in orgel so bogoslužju dodali posebno praznično doživetje.

Šaleški študentski oktet

Kjub snežnemu metežu so dvorano napolnili gostje v pričakovanju nastopov Šaleškega študentskega okteta in treh vokalistov - Eroika. Program je spretno vodil Simon Pribac, ki je tudi prebral vložke iz Prešernovih poezij. Po obeh državnih

himnah so sledili kratki nagovori: Marjan Kolarič za Vseslovenski kulturni odbor, župnik g. Drago Gačnik kot gostitelj, za Slovenski koordinacijski odbor - Niagara pa je spregovorila koordinatorica Magda Razpotnik. Nagovore je zaključil zastopnik veleposlaništva v Ottawi mag. Luka Kovačec.

Vsebina nagovorov je poslušalce praznično razpoložila, kar se je v nadaljevanju stopnjevalo z nastopom mladih glasov Šaleškega študentskega okteta. Ti so s svojim izborom pesmi pokrili slovenske pokrajine od Primorske preko Bele Krajine tja do Prekmurja. Pod vodstvom umetniškega vodje Domna Strupeha se je oktet odlično predstavil z zahtevnim repertoarjem narodnih pesmi in umetnih skladb.

V drugem delu programa pa so bili poslušalci deležni nekaj povsem novega z nastopom vokalnega tria Eroika. Tenorista Aljaž Farasin in Metod Žunec ter baritonist Matjaž Robavs so osvojili poslušalce s čudovito usklajenimi glasovi. Izvajali so popularne pesmi, narodne pesmi, klasične skladbe in zaključili z dvema opernima arijama. Matjaž Robavs pa je med izvajanjem programa poskrbel za duhovite uvode v pesmi. Eroiko vodi umetniški vodja Parick Greblo, ki obenem skrbi za glasbeno spremljavo tega vrhunskega vokalnega tria.

Ob zaključku, ko so se znova predstavili vsi nastopajoči večera, so jim organizatorji večera izročili spominska darila, potem pa je ob navdušenem sodelovanju občinstva v

Eroika

dvorani zadonela slovenska narodna *Pozimi pa rož'ce ne cveto*.

Bil je čudovit, nepozabnen kulturni večer slovenske omike, krepilo za dušo in slovensko narodno zavest. Razpoloženim obiskovalcem se ni mudilo domov, saj so

ob okusnem prigrizku radi pokramljali med seboj in z nastopajočimi.

Iskrena zahvala in čestitke za lepo doživet Slovenski kulturni praznik 2011 pa gre pokrovitelju Vseslovenskemu kulturnemu odboru in gostitelju slovenski župniji sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu.

Tone Zrnec CM - devetdesetletnik

V nedeljo, 30. januarja smo v cerkveni dvorani na Browns Line praznovali visoki jubilej. G. Zrnec, dolgoletni župnik pri Mariji Pomagaj in kaplan pri župniji Marije Brezmadežne je 27. januarja dopolnil 90. leto svojega vsestransko plodovitega življenja na duhovnem kot na kulturnem področju.

Hvaležni župljani obeh župnij so se najprej udeležili svete maše, ki jo je daroval sam, potem pa odšli v dvorano, kjer je KŽL pripravila zakusko za vse prisotne. V imenu župnije je spregovoril g. Ciril Pleško, v imenu nekdanjega dekliškega zbora, ki ga je g. Zrnec ustanovil pred skoraj petdesetimi leti, pa mu je čestitke in obenem zahvalo za trdne verske in kulturne osnove izrekla

ga. Annie Bajt-Kranjec. Zbor, ki se še vedno občasno združuje, mu je pod vodstvom ge. Sylvie Kolarič najprej zapel voščilnico, prirejeno prav za to priliko, potem pa še nekaj starih uspešnic. G. Zrnec je bil resnično ganjen, kar je pokazal z nasmejanim obrazom in veselim razpoloženjem.

Nekdanji dekliški zbor in rev. T. Zrnec

Vsesalovensko srečanje v Torontu

Kanadski slovenski kongres je povabil bivšega predsednika vlade in sedanjega vodjo opozicije Janeza Janšo na vseslovensko srečanje v Torontu, ki bo 9. aprila 2011. Vseslovensko srečanje bodo organizirali Kanadski slovenski kongres, Vseslovenski kulturni odbor in Kanadsko slovenska gospodarska zbornica. Glavni namen srečanja naj bi bila obnova slovenske solidarnosti v Kanadi.

Lahko že danes povemo, da bo srečanje trodelno: srečanje Janeza Janše s kanadsko-slovenskimi gospodarstveniki, srečanje s slovenskimi organizacijami in z izbrana kulturna prireditve, na kateri bodo nastopile domače kulturne skupine in svetovni operni pevec iz operne hiše COLON Luka Debevec-Mayer iz Buenos Airesa. Podrobnejše informacije bomo predstavnikom društev posredovali pismeno, objavljene pa bodo tudi v slovenskih medijih v Kanadi.

Prireditelji

Vabilo ministra za Slovence po svetu dr. Boštjana Žekša

Dragi Slovenci po svetu, dragi prijatelji, v letu 2011 bo Republika Slovenija praznovala 20 let samostojnosti. Slovenske organizacije, društva, vse Slovence in prijatelje Slovenije vabimo na **skupno srečanje Slovencev »DOBRODOŠLI DOMA«, ki bo potekalo 1. julija 2011 v Ljubljani.**

V centru mesta se bodo predstavila slovenska društva, slovenski mediji in druge organizacije Slovencev, nastopale bodo glasbene, plesne in odrske skupine, potekale bodo tudi kulturne delavnice, izobraževalne predstavitve in športne igre.

Vabljeni torej na ogled projektov in vizij, ki jih imajo Slovenci iz vsega sveta. Skupno praznovanje in druženje Slovencev vseh generacij je obenem odličen razlog, da поблиžje spoznate Slovenijo.

V ta namen je Slovenska turistična organizacija pripravila turistične aranžmaje za vse štiri letne čase po posebno ugodnih cenah. Podrobnejše informacije o paketih najdete na spletni povezavi www.slovenia.info/homecoming.

Vse informacije o prireditvi bodo objavljene na spletnih straneh Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu www.uszs.gov.si, portalu za Slovence v zamejstvu in po svetu www.slovenci.si ter na spletnemu mestu ob 20. obletnici samostojnosti Republike Slovenije www.dvajset.si, kjer bodo objavljeni tudi vsi drugi dogodki, ki bodo potekali v okviru obeležitve te okrogle obletnice tekom celega leta.

V petek, 1. julija 2011, se bomo videli, spoznali, nasmejali, zaplesali in poklepotali na ulicah in trgih v centru Ljubljane.

Victoria fond prosi za vašo podporo

Milena Soršak

Tokrat bi vas rada seznanila s sedemletno Sofio in njeno sestro Mayo. Družino sem pred kratkim obiskala. Na pragu me je toplo sprejela njuna mama Ingrid in kljub temu, da sva se prvič srečali, je pogovor stekel, kot da sva stari znanki. Deklici sta bili še v šoli, tako mi je ob kavi pripovedovala svojo zgodbo.

Sofia in Maya

Svoj prvi dom sta si z možem uredila v Meadowvale. Kmalu se jima je rodila hčerka Maya, dve leti kasneje pa se jim je pridružila Sofia. Deklici sta normalno napredovali, vsaj tako sta mislila oba starša, saj sta pridobivali na teži in kazali vse pravilnosti razvoja. Ko je bilo Sofiji skoraj leto in pol in se še vedno ni hotela postavljati na noge in je vsa svoja pota rajši opravljala po štirih, sta starša postala zaskrbljena. Minilo

je skoraj leto, predno so zdravniki ugotovili cerebralno paralizo in še to s procesom izločanja vseh drugih možnosti. Kmalu za tem pa je bila tudi Maya diagnosticirana s turetovim sindromom. Vse to je pomenilo, da bosta deklici potrebovali še več pozornosti in nege, zato so se pred dvema letoma preselili v sosesčino Ingridinih staršev, ki

so jim v veliko, vsestransko pomoč. Hiša je dokaj manjša od prejšnje, a sta z možem vsak kotiček skrbno uredila in ga prilagodila potrebam družine. Sofia bo v tem letu potrebovala kar nekaj kirurških posegov, potem pa več mesečno bivanja v rehabilitacijskem centru. Takrat bo

mama Ingrid na brezplačnem delovnem odpustu. Sofia že sedaj potrebuje razne rekvizite in terapije, ki jih OHIP ne krije. Vsak dan bolj pa se izkazuje tudi potreba po hišnem dvigalu, ki bi omogočil Sofiji samostojen prihod v hišo. Predračunski stroški dvigala znašajo preko 8.000 dolarjev in družina se je znašla v finančni stiski.

Kazalca na uri sta naznanjala skorajšnji prihod obeh deklic iz šole, zato ju je

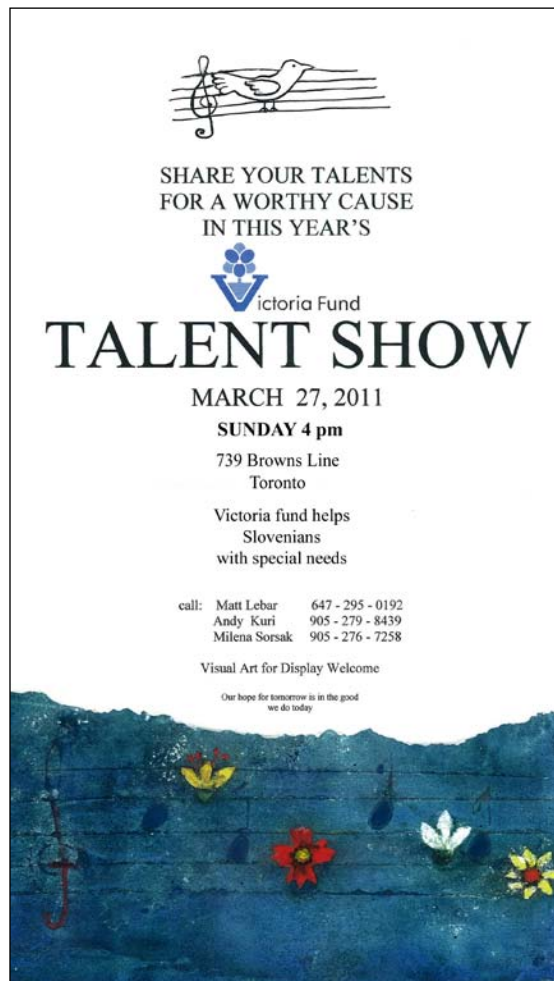
Ingrid odšla počakat na cesto. Najprej sem zagledala Mayo. Za trenutek sva se srečali z očmi, potem pa še pristrčno stisnili roki. Z mamino pomočjo je za njo vstopila še Sofia. Njene zgovorne očke so se zazrle vame in takoj sem občutila njeno veselo dispozicijo. Prav nič ji ni bilo nerodno. Nasprotno. Kakor hitro se je rešila zimskih oblačil, je spretno po vseh štirih pohitela v kuhinjo, se povzpela na stol in mi takoj začela kazati par lutk oblečenih v slovensko narodno nošo, ki jih skrbno čuva v posebni škatli. Povedala mi je, da ji je šola zelo všeč in bi rada postala učiteljica. S sestro radi prepevata. Sofia je pred kratkim začela z igranjem na kitaro, Maya pa na klaviaturo. Vestno skrbita za morskega prašička in često poskrbita za veselo razpoloženje v hiši. Pa kako ne bi, saj sta obe tako polni življenja in vsemogočih domislic.

Snidenje je bilo pristrčno, prav tako pa slovo, saj smo vsi vedeli, da je to samo začetek naših nadaljnjih srečanj.

Dragi rojaki. V nedeljo, 27. marca bo v cerkveni dvorani na Browns Line v Torontu Victoria fond ponovno organiziral sedaj že tradicionalni Talent show. Ves dohodek je namenjen za nujne pripomočke in terapije, ki jih OHIP ali drugi dobrodelni fondi ne krijejo. K sodelovanju vabimo prav vse rojake dobre volje, ki želijo pomagati pri tej humanitarni prireditvi. Še je čas, da se prijavite za nastop in pokažete svoje talente, ki so vam bili dani zastonj, pa jih s trudom in veseljem izpopolnujete. Prav tako je potrebna pomoč pri drugih delih v zvezi s prireditvijo. Le s skupnimi močmi in naporom bomo ustvarili lepši dan za vse.

Denarne prispevke morete nakazati na Belokrajnski klub - Victoria fond in jih pošljite na naslov: 231 Whitchurch Mews, Mississauga, ON L5A 4B2. Prejeli boste potrdilo za olajšavo davkov.

Za več informacij me pokličite na telefon 905-276-7258. Že danes pa prav vsi, od blizu in daleč, mladi in ne tako mladi, vabljeni na Talent show, ki naj nas ne poveže samo v dobrodelnosti, ampak tudi na družbenem in kulturnem področju.

SHARE YOUR TALENTS
FOR A WORTHY CAUSE
IN THIS YEAR'S

Victoria Fund

TALENT SHOW

MARCH 27, 2011
SUNDAY 4 pm
739 Browns Line
Toronto

Victoria fund helps
Slovenians
with special needs

call: Matt Lebar 647 - 295 - 0192
Andy Kuri 905 - 279 - 8439
Milena Sorsak 905 - 276 - 7258

Visual Art for Display Welcome

Our hope for tomorrow is in the good
we do today

N. 1739/10

Ottawa, 23. december 2010

Slovenske organizacije v Kanadi:

Cenjeni voditelji slovenskih društev in organizacij, spoštovani slovenski duhovniki v Kanadi, rojakinje in rojaki, dragi prijatelji!

Letošnji praznični dnevi bodo, poleg božiča in vstopa v leto 2011, za Slovence še prav posebej zaznamovani s praznovanjem 20-letnice plebiscita, ki je postal vogelni kamen slovenske samostojnosti. Slovenci doma in po svetu se zato v teh dneh spominjamo tudi čudovite sončne nedelje pred božičem leta 1990, ko smo se končno lahko sami odločali, v kakšni državi želimo živeti. 93,5 odstotka vseh volilnih upravičencev je prišlo na volišča, od tega nas je kar 95 odstotkov (oziroma 88,5 odstotka vseh, ki smo imeli volilno pravico), glasovalo za samostojnost Republike Slovenije. Obletnica plebiscita je tudi vaš praznik, drage rojakinje in rojaki, saj ste odločilno prispevali h kanadskemu priznanju naše samostojnosti in suverenosti! Žal pri uresničitvi plebiscitne odločitve ni šlo brez vojne, ki pa se je za Slovenijo končala hitro in z majhnim številom žrtev.

Zgodovinska odločitev za samostojno slovensko državnost se je v dvajsetih letih izkazala za pomembno prelomnico na vseh področjih razvoja v Sloveniji - po dolgih desetletjih se je spet uveljavila večstrankarska parlamentarna demokracija, gospodarstvo se je s hitro rastjo začelo približevati razvitim gospodarstvom zahodne Evrope, prav tako smo v kulturi, znanosti in športu postali prepoznaven del mednarodne skupnosti. V mednarodni areni se je, takoj po priznanju državnosti in suverenosti, Republika Slovenija uveljavila v Organizaciji združenih narodov (OZN), Svetu Evrope (SE), Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), pa vse do severno atlantskega zavezništva NATO ali Evropske Unije leta 2004. Kot enega zadnjih kamenčkov v mozaiku mednarodne vpetosti Republike Slovenije smo letos postali članica Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

Uspešno obdobje gospodarskega razvoja je žal prekinila svetovna gospodarska kriza, ki ni prizanesla zelo izvozno naravnemu slovenskemu gospodarstvu, tesno vpetemu v evropski gospodarski prostor. Ponovna rast v Nemčiji in drugih, za Slovenijo ključnih trgih, vzbuja upanje, da bo leto 2011 za Slovence prijaznejše od leta, ki ga pravkar končujemo.

Spoštovane rojakinje in rojaki! Za nami je še eno od zelo dinamičnih let vaše skupnosti v Kanadi. Gradili in obnavljali ste svoje društvene prostore, posodabljali učilnice in zagotavljali strokovni razvoj učiteljem, zbirali zgodovinsko gradivo o vaših društvih in organizacijah, pridno vadili v folklornih skupinah ter pevskih zborih oz. glasbenih skupinah, oživili delovanje športnih ekip in se udeležili različnih gostovanj v Sloveniji. Z nastopi v domovini ste starejši pokazali svojo duhovno vez z vašimi sorodniki in prijatelji, nove generacije mladih pa ste med nastopi v Sloveniji predvsem potrdili jezikovno in kulturno povezanost z domovino svojih prednikov. Pozimi, ko je bila pozornost svetovne športne javnosti uprta v Vancouver in na Whistler, smo se skupaj veselili uspehov slovenskih športnikov na zimskih olimpijskih igrah in junija slovenskih nogometašev na svetovnem prvenstvu v Južni Afriki. Družabno življenje in športne dejavnosti rojakov v Kanadi so, poleg društvenih središč, še prav posebej povezana z delovanjem letovišč, ki so v zadnjih desetletjih postala nepogrešljiva za krepitev pripadnosti slovenski skupnosti.

Zavedam se, da se veliko slovenskih društev sooča s težavami, ki so dobro znane tudi precej večjim narodnim skupnostim v Kanadi - menjavo generacij in pomanjkanjem zanimanja med mladimi za prevzem odgovornih nalog v društvih. A ni vse tako črno, kot se zdi. V delovanju Vseslovenskega kulturnega odbora (VSKO) v Ontariu sem bil zelo prijetno presenečen nad aktivnostjo mladih, ki so organizirali vrsto družabnih in športnih prireditev ter začeli z redno vadbo odbojke in nogometa. Če se po jutru dan pozna, potem lahko z optimizmom zremo tudi na prihodnost slovenskih organizacij v Kanadi. Ob tem se je potrebno zavedati, da bo od današnje mladine verjetno preveč pričakovati tekoče komuniciranje v slovenskem jeziku, saj gre pri slovenstvu po svetu najprej za zavedanje pripadnosti. Obvladovanje slovenskega jezika je povezano predvsem z dostopnostjo v sodobnih medijih in vsakodnevnem komuniciranju, kar je na oddaljenih kontinentih, kljub slovenskim dopolnilnim šolam ter sodobnimi komunikacijskimi pripomočki kot so npr. Skype, Facebook ali Twitter, še vedno težava.

Novo leto prinaša nove izzive in možnosti za še boljše sodelovanje med Republiko Slovenijo in vašimi organizacijami. Poleg rednega sodelovanja z Uradom za Slovence po svetu in različnimi kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami ter športnimi zvezami se v zadnjem času zelo krepi interes gospodarstva za odpiranje novih trgov, zato je Vlada Republike Slovenije namenila nekaj sredstev tudi delovanju slovenskih poslovnih klubov v tujini. Inicijativo na gospodarskem področju lahko vodi Kanadsko slovenska gospodarska zbornica ali skupina gospodarstvenikov, ki so zainteresirani za nov korak tudi v gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in Kanado. Zavedam se, da je bilo doslej, tudi zaradi bližine in privlačnosti evropskih trgov, razumljivo manj interesa za sodelovanje s prekomorskimi državami, a prepričan sem, da uspešni poslovneži na obeh straneh Atlantika lahko postopno premaknete tudi ta trend.

Leto 2011 bo močno zaznamovano z 20. obletnico razglasitve samostojnosti Republike Slovenije, zato jo je veleposlaništvo postavilo v središče svojih aktivnosti. Zaenkrat sta

znana datuma dveh velikih prireditev v južnem Ontariu (26. junij Beamsville in 3. julij Bolton), zato prosim vsa slovenska društva po Kanadi, da v naslednjem mesecu oblikujemo skupni koledar slovesnosti ob 20 letnici Republike Slovenije (od Britanske Kolumbije do Quebeca).

Spoštovani predsedniki, odbornice in odborniki, člani in podporniki društev ter organizacij, slovenski duhovniki, učiteljice in kulturni animatorji, številne kuharice in oskrbniki društvenih prostorov, naj bo to praznični čas tudi namenjen zahvali za odlično sodelovanje z vsakim od vas. Delovanje društev je bila vedno ena od pomembnih prioriteta veleposlaništva, ki je o vaših aktivnostih poročalo tudi državnim institucijam v Sloveniji in podpiralo raznoliko dejavnost med Slovenci od Vancouvra do Montreala. Še prav posebna zahvala pa ob letošnjem praznovanju obletnice plebiscita velja vsem, ki ste v letih 1990 in 1991 soustvarjali samostojnost Republike Slovenije!

Dragi prijatelji, ob zaključku leta se moram še prav posebej zahvaliti sodelavcem, brez katerih ne bi zmogli opraviti vsega dela. Častni generalni konzul Jože Slobodnik je, kot že vrsto let doslej, opravil izjemno obsežno delo v konzularni pisarni v Torontu, velikokrat pa kar v svoji pisarni v podjetju. Dr. Branko Palčič je nepogrešljiv častni konzul v Vancouvru, ki je imel še zlasti naporno leto zaradi olimpijskih iger in številnih obiskovalcev iz Slovenije. Veliko delo je opravila tudi dr. Ginette Gagne Koch v atlantskih provincah, kjer pa je manj konzularnih vprašanj in se je več ukvarjala z gospodarskimi povezavami med Kanado in Slovenijo. Vsem trem častnim konzulom, ki svojo službo opravljajo brez plačila in v svojem prostem času, se iskreno zahvaljujem za požrtvovalnost in pomoč, ki jo nudijo tako veleposlaništvu kot tudi vsem Slovencem v Kanadi!

Na veleposlaništvu je svojo službo zaključil kolega Boris Jelovšek, ki je v dobrih štirih letih in pol opravil izjemno delo pri urejanju številnih, tudi zapletenih, konzularnih vprašanj. Boris je bil vedno pripravljen nesebično pomagati in je zelo dejavno sodeloval v diplomatskem zboru v Ottawi. Želim mu veliko uspeha pri novih izzivih v Ljubljani in se mu v imenu veleposlaništva iskreno zahvaljujem za opravljeno delo!

S kolegom Luko Kovačcem se vam ob tej priložnosti zahvaljujema za gostoljubje, s katerim vedno sprejemate predstavnike veleposlaništva, in upava, da bova tudi v prihodnje, kljub zmanjšanju števila diplomatov, lahko še naprej uspešno reševala vprašanja slovenskih rojakov v Kanadi.

Vsem skupaj in prav vsakemu od rojakov v Kanadi voščim ponosno praznovanje dneva samostojnosti, vesel in doživeti božič ter obilo osebne sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva v letu 2011.

Tomaž Kunšter
veleposlanik

Poslovili smo se od dr. Staneta Baha

Dr. France Habjan

dr. Stane Bah

V Windsorju, Ontario je na svojem domu v prisotnosti svoje ljubljene družine umrl v 89. letu starosti univerzitetni profesor dr. Stane Bah. Pokojnik zapušča v Windsorju ženo Majdo, s katero je bil 58 let poročen, 4 hčere, 8 vnukov in vnukinj, 3 pravnuke, v Ljubljani pa zapušča brata Jožeta in sestro Sonjo ter številne nečake in nečakinje.

Pokojni dr. Bah je bil rojen v Ljubljani, kjer je obiskoval ljudsko šolo in na 1. državni realni gimnaziji tudi maturiral. Po vojni se je umaknil v Italijo, v Bologno, kjer se je vpisal na univerzo, na fakulteto znanstvenih ved. V Bologni je našel številne slovenske univerzitetne študente, s katerimi je sklenil dejansko življenjsko prijateljstvo in bil z njimi povezan vse življenje.

Leta 1948 se mu je ponudila prilika za izselitev v Kanado. Sprva se je naselil v Torontu, potem pa se je preselil v London, Ontario, kjer je nadaljeval svoj univerzitetni študij. Po diplomu se je zaposlil v pivovarski industriji Labatt v Londonu. Ker je vodstvo pivovarne uvidelo njegove intelektualne sposobnosti, ga je napotilo na nadaljni študij, katerega je zaključil z doktoratom iz znanosti.

Po doktoratu ga je vodstvo Health Sciences St. Clair Collegea iz Windsorja povabilo, naj prevzame dekanat omenjene fakultete in nekaj let pozneje je postal tudi podpredsednik Collegea. V Windsorju se je vključil v družbeno dejavnost in kaj kmalu je bil nastavljen kot direktor v različne

ontarijske in kanadske družbene korporacije. V Windsorju je bil imenovan za direktorja Metro Windsor Essex Health unit. Dr. Bah je gotovo edini slovenski rojak, ki je postal direktor CBC (Canadian Broadcasting Corporation) in bil povabljen v ožji krog bivšega premiera Pierrea Trudeauja.

V Windsorju je bil tesno povezan s slovensko skupnostjo. Dr. Bah je bil pobudnik in ustanovitelj slovenskega društva Triglav v Londonu in pozneje tudi slovenskega društva Zvon v Windsorju. Ko se je leta 1983 upokojil, je prevzel administrativno vodstvo novega slovenskega starostnega doma Lipa v Torontu in ga tudi strokovno uredil. V času slovenskega osamosvajanja se je pridružil Kanadskemu slovenskemu kongresu in postal tudi prvi predsednik sveta KSK. Preko dela za KSK se je tesno povezal z bivšima rektorjema ljubljanske universe prof. dr. Mihom Tišlerjem in prof. dr. Alojzijem Kraljem.

Dr. Bah je tudi mnogo svojih talentov posvetil verskemu življenju, posebno v Londonu in Windsorju. V Londonu je bil član škofijskega finančnega odbora, v Windsorju v župniji sv. Terezije pa je bil več let tudi predsednik pastoralnega župnijskega sveta.

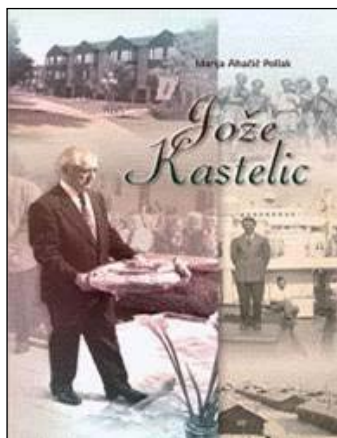
Leta 1989 ga je društvo slovenskih izobražencev iz Trsta povabilo na srečanje slovenskih izobražencev Draga, kjer je govoril "o problemih in rešitvah v multikulturnih družbah."

Dr. Stane Bah je bil markantna osebnost in je s svojo umirjeno in razsodno naravnostjo in nesebičnim delom bistveno prispeval za dobrobit slovenske skupnosti v Kanadi.

Jože Kastelic

Avtorica: Marija Ahačič-Pollak

Založba Družina, Ljubljana

Jože Kastelic – tako je naslov knjige, ki je pred kratkim izšla pri ljubljanski založbi Družina in opisuje življenjske postaje tega poznane ga kanadskega Slovenca, od razburkane

mladosti, ki jo je preživljal na suhokrajnski kmetiji v Žvirčah na Dolenjskem in so jo še posebej zaznamovale strahote 2. svetovne vojne, do slovenske begunske tragedije tik po vojni, kjer si je po srečnem naključju in lastni preudarnosti rešil življenje, do prvih začetkov v Kanadi in njegovih poznejših poslovnih uspehov in njegove velikodušne podpore slovenski skupnosti v Kanadi in domovini.

Knjigo je v počastitev Kasteličeve 90-letnice napisala Marija Ahačič-Pollak, dolgoletna prijateljica Jožeta Kastelica in njegove pokojne soproge Tončke. Marija je v času svojega dolgoletnega bivanja v Kanadi imela priložnost opazovati vsestransko angažiranost tega uspešnega kanadsko-

slovenskega gradbenika, ki je iz nič ustvaril uspešno podjetje, ki je uživalo ugled tudi v torontskem poslovnem svetu, za dobrobit širše slovenske skupnosti.

V času, ko se v Sloveniji mediji na veliko ukvarjajo z raznimi tajkunskimi aferami in klicom po vračanju k osnovnim vrednotam etike in morale, je knjiga o Kastelicu v Sloveniji lahko pomembno pričevanje o človeku, ki je dokazal, da je tudi v kapitalističnem svetu možno na pošten način uspeti in v praksi udeležati krščanske vrednote dobroteljnosti in strpnosti; o človeku, ki je kljub svojim poslovnim uspehom ohranil svojo skromnost, iskrenost in preprostost ter svojo veliko ljubezen do domovine. V knjigi je govora o stvareh, o katerih Jože Kastelic nerad govori, kot o številnih projektih v domovini in Kanadi, ki jih je Jože Kastelic izdatno finančno podprl, pa o številnih priznanjih, ki jih je prejel.

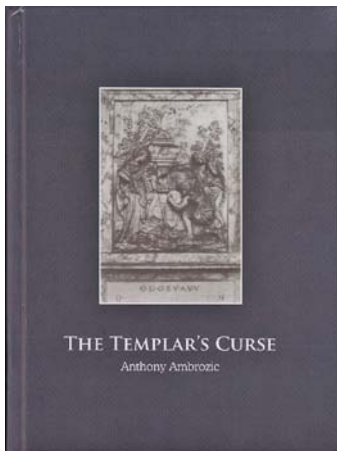
Predstavitve knjige o Jožetu Kastelicu je organiziral Svetovni slovenski kongres 10. februarja 2011 v svojih prostorih v Ljubljani v okviru prireditev Večeri izza Kongresa. Knjigo so predstavili Marija Ahačič-Pollak, dr. Rozina Švent in Franci Feltrin.

Kanadski Slovenci smo lahko ponosni, da je prav ob slovenskem kulturnem prazniku izšla ta knjiga, ki nam na osnovi življenjske zgobe Jožeta Kastelica nudi neprecenljive nauke za življenje, njemu pa zagotavlja, da njegova dobrot med Slovenci v Kanadi in širom po svetu ne bo ostala neopazna in pozabljena.

The Templar's Curse

Anthony Ambrožič

Samozaložba

Upokojeni
torontski
odvetnik
Anthony
Ambrožič je
svojim trem
knjigam o
Venetih dodal
še eno, v kateri
trdi, da se je
s pomočjo
venetskega
jezika, ki daje še

najbolj soroden slovenščini, uspel dokopati do skrivnostnega sporočila kratkega napisa na spomeniku, posvečen prednikom družine Anson na vrtu Shugborough House v centralni Angliji. Napis, na katerem je na spomeniku vklesan z ogledalnega pogleda relief slike Nicholasa Paussina Les Bergers d'Arcadie, so v preteklih 250 letih brez uspeha poskušali dešifrirati številni svetovni geniji.

Že to, da je relief ogledalna kopija Paussinove slike, predstavlja radovednost, ki jo še poveča dejstvo, da se je družina Anson, ki je v 17. stoletju postavila tisti spomenik, močno zanimala za viteški red templarji. Celoten napis izgleda takole:

**ET IN ARCADIA EGO
O.U.O.S.V.A.V.V
D. M.**

Templarji so bili sprva znani kot »revni vitezi Kristusa in Solomonovega templja«, vojaško-verski viteški red, ustanovljen v začetku 12. stoletja v Jeruzalemu, v času križarskih vojn, da bi varoval krščanske romarje iz Evrope. Ime so dobili po lokaciji svojega bivališča v bližini nekdanjega templja. Pravila temu redu je napisal sv. Bernard. Postopoma so vitezi razširili svojo dejavnost in so se poleg spremljanja romarjev usmerili tudi v bančništvo in vojaško obrambo krščanske vere. S tem so si po Evropi nabrali veliko bogastvo, zaradi česar jih je francoski kralj Philip IV. iz ljubosumja obdolžil krivoverstva in imoralnosti in je pri papežu Klemenu V. dosegel, da je bil red razpuščen, njegovi pripadniki pa pokončani, razen manjšega števila, ki jim je uspelo zbežati na Škotsko, kjer so začeli ustanavljati prostozidarske lože. Njihov veliki mojster Jacques de Molay pa je bil leta 1314 v Parizu na grmadi sežgan. De Molay naj bi pred smrtjo preklel svoja preganjalca – kralja Filipa in papeža Klemena – in jima napovedal smrt v roku enega leta. To je bil povod za francoski antiklerikalizem in antipatijo napram monarhiji.

Templarji so se na vzhodu navzeli tudi novih idej, ki so se pozneje razvile v herezije. Ena od teh je bilo bogomilstvo, ki se je iz Bolgarije razširilo v Francijo, kjer so se pripadniki te vere imenovali katari ali albižani. Katari niso priznavali duhovnikov; vzgled vernikom so bili pravični in moralno čisti *perfekti*, odklanjali so odpustke, vice, transsubstanciacijo in molitve k svetnikom.

Ko je bil v Languedocu ubit papeški legat, je papež leta 1209 začel križarsko vojno proti katarom.

Ta zgodovinska dejstva so bila izhodišče Ambrožičevega razmišljanja, kakšna naj bi bila povezava med templarji in bogomili in v kakšnem jeziku so komunicirali. Ker so inkvizitorji požgali katarsko pisanje, o njihovem jeziku ni ostalo sledi.

Že v svojih prejšnjih knjigah Adieu to Brittany in Journey back to Garumna Ambrožič ugotavlja, da so plemena, kjer se je pozneje razvil katarizem, govorila staroslovanski jezik, v tej zadnji knjigi pa predpostavlja, da se je ta jezik v Languedocu ohranil vse do poznega srednjega veka.

Ker so bili katari poniževalno imenovani tudi bougri in ker so govorili svoj jezik in so se tako hitro oprijeli bogomilske vere, Ambrožič predpostavlja, da so bili po narodnosti sorodni bogomilom. Katari v Languedocu so se sami imenovali bonosii. Raziskovalec katarskega gibanja Malcolm Lambert jih smatra za Bošnjake (Bosance). Sama beseda bonosii pomeni »nosilci Boga«, kar je ekvivalenten izraz za grško besedo theotokoi, ki pomeni »tisti, ki izpostavlja Boga in v katerem prebiva Sveti Duh, ki razsvetljuje razumevanje Svetega pisma«.

Ker je Ambrožič že v prejšnji knjigi s pomočjo slovenskega jezika dešifriral okoli šestdeset napisov iz Južne Francije, je v napisu prepoznal nekatere venetske besede. Glede na to, da se venetska pisava bere najprej od leve proti desni in nato še od desne proti levi in da nima presledkov za besede, je Ambrožič, s tem, da je dodal

še spodnji dve črki k drugi besedi, prišel do naslednjega napisa:

**O.G.E.A.I.D.A.C.R.A.N.I.T.E
E.T.I.N.A.R.C.A.D.I.A.E.G.O
D.O.U.O.S.V.A.V.V.M
M.V.V.A.V.S.O.U.O.D**

Ko je črke postavil v drugačne besedne zveze, je prišel do naslednjega verza:

**OGEJ AJ DA KRAU NIT JE,
JI TINJ ARKAU DIAU JEGOU
DA U OSVAV UM
MU VAV SO U UOD.**

To bi v sodobni slovenščini po besedah Ambrožiča lahko prevedli v:

**Ker ogenj ni uničil žalovanja,
bo njegov sij prekletstvo
v večni zavesti
dokler bodo v vodi valovi.**

Ker pa je bilo v tistem času v Južni Franciji že tudi v navadi, da so ponekod na nagrobniku vklesali inicialke pokojnika, predpostavlja, da sta črki D in M začetnici pokojnikovega imena. In ker sta se tako Paussin in družina Anson zanimala za templarje, bi bilo, kot pravi Ambrožič, povsem logično, da ti dve črki označujeta glavnega mojstra templarjev de Molaya, še zlasti, ker so v verzu omenjeni simboli kot ogenj, zatrtje žalovanja, sij (kot n.pr. svetniški, mučeniški sij), prekletstvo, večna zavest, valovi.

V zadnjem poglavju knjige Ambrožič omenja tudi sedanje delovanje prostozidarjev.

Glasilo Reader Helped us Find Another Canadian Slovenian Hockey Player

We were pleasantly surprised when we received a letter from Glasilo reader Marija Škerbec-Hutchison inspired by our article about Canadian Slovenian hockey players about the Slovenian ethnic background of Canadian hockey player Tyler Beechey. We wish to thank her for this interesting information and at the same time we would like to invite other readers to join in our effort to report on Canadian Slovenians who have distinguished themselves in sports, music, science or any other endeavour.

The senior leader of the Slovenian community in Edmonton (first president of the Slovenian Canadian Association), the late Frank Klemenčič (later Klemen) and his wife Ana had five children and eight grandchildren. The oldest of the three grandsons, Tyler Beechey, became a professional hockey player. He was a member of various Western teams, later also played in the East and in the United States. In 2005/6 he was with the Toronto Marlies. His father Ray had played football with the Toronto Argonauts back in the seventies and Tyler was invited to take the first kick in the Argo season 2005/6.

Tyler showed excellent results in his hockey play and went off to Switzerland and later to Germany. Since 2009 he is with the Augsburg Panthers. Son of Slovenian mother from North America – a fine example of multiculturalism.

Tyler loves his hockey games and we wish him continued success.

 	
TYLER BEECHEY 	
POSITION	STURM
NATION	KANADA
GEBOREN	05.06.1981/EDMONTON
GRÖSSE	181 CM
GEWICHT	88 KG
IM TEAM	SEIT 2009/10
 www.fht-fc.aug. de Stadtwerke Augsburg Energie, Wasser, Verkehr	

France Prešeren – Slovenian National Poet

February 8th, the anniversary day of the death of Slovenian poet France Prešeren, is recognized as the state holiday The Slovenian Cultural Holiday (Slovenski

kulturni praznik), known unofficially as Prešeren Day (Prešernov dan).

Since Prešeren is generally considered the greatest poet in the Slovene language, the holiday was established to honour achievements in Slovenian culture.

On February 8, the Prešeren Awards and the Prešeren Foundation Awards, the highest Slovenian recognitions for cultural and scientific achievements, are conferred.

Prešeren Day continues to be one of the most widely celebrated Slovene holidays. It is not only celebrated in Slovenia, but by the Slovene communities all around the world.

The concept of the »national poet« has little meaning for English speakers. Perhaps, for them it is hard to imagine why a state would declare the anniversary of his death a national holiday, or why streets and cultural organizations would be named after him.

Slovenian language is the mother tongue of a relatively small independent nation in Europe. Throughout the history, from the eight century to 1991, Slovenians were subjects of their neighbours in large multi-national and multi-lingual states whose

policies have seldom been supportive of Slovenian language. Slovenian language has played a crucial role in their national survival.

Slovenian protestant writers who provided the nation with first grammar books and first translation of the Bible, prepared the way for the revival of national identity, however, the aspiration towards national independence could probably not be possible without the poetry of France Prešeren.

Prešeren was born on December 3rd, 1800 in the peasant Slovenian village of Vrba (near Bled), at the time the Austro-Hungarian province of Upper Carniola. With the help of his priest-uncle, he was able to attend a school that could lead him to higher education. He studied in Vienna and after becoming a lawyer, he decided to return to Slovenia to open up an independent law practice in Ljubljana, which proved to be unsuccessful; only at the very end of his life, was he given permission by the Austrian authorities to open up a practice of his own in Kranj. He died on February 8, 1849.

Prešeren's public poetry began in 1830. His poetry was immediately popular. In his most famous and complex work, Sonetni Venec (A Wreath of Sonnets), published in 1833, he openly disclosed his unfulfilled love for Julija Primic as the source of his artistic inspiration. Because of his drinking and his affairs that resulted in several illegitimate children he was regarded in Ljubljana as social outcast. The death of Matija Čop, his friend and literary mentor,

was the most serious blow that pushed him into a solitary search through the labyrinth of artistic creativity and its purpose, the result of which was the ambitious epic poem, *Krst pri Savici* (The Baptism on the Savica). In this poem about the conversion of Slovenians to Christianity in the eighth century, Prešeren was able to combine his personal, Slovenian national and universal issues and transcend the experiences from the past into the blueprint for the future. He, himself, did not reach the Promised Land – we will find the way where we can choose our own faith and our own laws – but he triggered the yearning into the hearts of Slovenians until his dream was accomplished.

Prešeren's poems were translated into numerous languages, however, because of the complexity of Slovenian language no translation could capture the entire message of the original poem.

TO THE POET France Prešeren

Who'll say
How to brighten dark night, which the soul can dismay!

Who'll free
Himself from the heart-piercing hawk's agony
From morning to dusk and through nightly ennui!

Who'll try
To wipe from his mem'ry the days now gone by,
Remove all tomorrow's despair from his eyes,
And from today's smoth'ring emptiness fly!

You'll know
The life of a poet, it brings too much woe
Either heav'n or hell through thy bosom must flow!

Anew
Recall your vocation, endure it with rue!

Translated by Tom Priestly & Henry Cooper

OBVESTILO

Bralce Glasila obveščamo, da vam nudimo ugodno menjavo evra, na prodaj pa imamo tudi prve slovenske srebrnike in zlatnike, ki so primerni za investicijo ali za unikatno darilo.

Opravljamo vsakovrstne usluge, kot pisanje prošenj, overitev dokumentov, urejanje uradnih zadev s Slovenijo, izpolnjevanje obrazcev za INCOME TAX za privatnike in podjetja, načrtovanje vaše zapuščine, dediščine, priprave oporok... S strokovno opravljenimi uslugami vam bomo prihranili nepotrebno obdavčenje.

Dr. PETER URBANC 647-347-4332 in MARCEL URBANC, CA 416-999-5609

...al' bo že skoraj zelena pomlad?

Martin Polanič

Bila je pomlad, takšna kot vse prejšnje, ki sem si jih zapomnil od svoje zgodnje mladosti, vendar mi je ostala globoko v spominu bolj kot vse druge.

Po poljih je sneg ležal samo še v globokih brazdah njiv, ki so jih kmetje že v jeseni preorali in pripravili za spomladansko setev. Ob cestah so tu in tam ležali kupi snega, počrnelega od cestne umazanije, ki je obležal tam še od pluženja v zimskem času. Potočke in jarke, ki so se vijugali skozi pokrajino, je zalivala z naraslim vodovjem reka Mura. Z vodo je prinašala jate manjših in večjih rib, katere so potem, ko so se struge posušile, ljudje z grabljami vlačili iz majhnih blatnih mlak na suho, manjše pa v ajmarjih nosili v bližnja - nekoliko večja potoka - Globetko in v Ščavnico, ki leno in počasno polzita skozi mesto.

Tudi v senčnih legah gozdov, ki kakor velike krpe ob južnem delu mesta - na robu Panonske nižine, pokrivajo rahlo vzpenjajoče se gričevje, poraslo z vinogradi, so ležale še zaplate tajajočega zrnatega

snega, izpod katerega je v kapljicah curljala snežnica, se stekala in nabirala v ozke, v prst izdolbljene vijugaste žlebove, na dnu le-teh izspirala drobno kamenje in drsela naprej po hribu navzol, v grabo, kjer so nastajali tolmunčki, katerih robovi so že bili poraščeni s cvetočimi zvončki in podleski.

V takšnem lepem spomladanskem času, smo šolarji po pouku radi vandrali ob bregovih naraslih potokov, iz vode vlačili trhlene deske ali debelejšje kose lesa, ki so jih narasle vode prinesle kdo ve od kod, jih s srebrotom povezovali v splave, potem pa se na njih prevažali po naraslih strugah gor in dol. Vendar se je takšen splav največkrat kaj kmalu razlezel, splavarje pa pustil do pasu v mrzli vodi.

Da je bila pomlad blizu, je bilo občutiti tudi iz raznih drugih znamenj. Na primer: potoček, ki se je vijugal nedaleč od našega doma, je vsako leto na spomlad poplavlil lep kos ceste, jo razmočil, s tem pa pogosto ponagajal voznikom kamionov, ki so le s težavo skozi blatno in kalno vodo krmarili vozila varno na drugo, suho stran ceste. Nemaokrat se je dogajalo, da so obtičali v obcestnem jarku. Potem so potekle dolge ure težkega dela, preden so jih ljudje s konji ali z vprežno živino izvlekli nazaj na cesto. Zato so mnogi vozniki pred prečkanjem poplavljenega dela ceste radi potrkali na vrata in zaprosili, če bi kdo od naših hodil in brodil po vodi, ob robu ceste, pred vozilom in kazal pot. To sta najrajši počenjala starejša brata, ki sta pri tem delu tu in tam

od hvaležnih šoferjev dobila nekaj drobiža.

Po gredah so ljudje z grabljami strgali staro zamrzlo in gnilo povrtnino, jo kurili ali jo nalagali na kupe, pozneje pa jo zakopavali in z njo gnojili vrtove. Po sadovnjakih so gospodarji pregledovali sadno drevje, ga obrezovali, zraven pa ugotavljali koliko škode so skozi dolgi zimski čas, na skorjah mladih dreves napravili dolgouhi glodalci. Povsod, posebej še pri starejših ljudeh, ki so se radi grelji na spomladanskem soncu, se je čutil sveži dih prihajajoče pomladi.

Da je zime konec, je s hrupnim ropotom oznanjal tudi tovornjak, ki je po velikosti še najbolj spominjal na izredno velikega slona. Videvali smo ga le poredko in samo v času, ko so bile ceste že suhe in dovolj utrjene, da se orjak ne bi ugreznil na mehkih in razmočenih gramoznih cestiščih. Na obeh straneh voznikove kabine je bilo z velikimi belimi črkami zapisano "GROSS" (Velik). Da bi pošast lahko nemoteno nadaljevala pot, so se ljudje ob srečanjih ustavili ter se umikali na skrajni rob ceste. Najtežje je bilo srečanje z vpregami, katere so se največkrat morale umakniti v občestni jarek .

***

Tisto pomlad se je nekega jutra velikan s težkim tovorom, pokritim s štirioglato plahto, z glasnim ropotom približeval mestu. Bilo je zgodaj zjutraj, v času, ko so šolarji iz oddaljenih vasi že bili na poti v šolo. Gruče otrok so se umikale na rob ceste. Od časa do časa je hrupno zatrobil in opozarjal na svoj bližajoči se prihod. Nekaj korajžnih dečkov, ki so se

med seboj vsodbujali in izzivali, so drzno v teku preskakovali cesto zdaj s te, zdaj z one strani. Orjak je prihajal bliže in bliže, čedalje glasneje trobil in opominjal drzneže, da je že zelo blizu - čisto blizu! Končno, že v skrajnem trenutku, so se dečki umirili, se umaknili na rob ceste, oči pa izzivalno uprli visoko v kabino, kjer je sedel voznik. Nenadoma se je eden od dečkov, ki se do tedaj ni udeležil nevarne igre, odtrgal od gruče in stekel. Slišati je bilo glasno škripanje zavor in trzajoč ropot koles, ki so drsela še nekaj metrov po gramozni cesti, nato pa se z zamirajočim ropotom ustavila in umirila...

Dva dni pozneje smo šolarji do zadnjega kotička napolnili ozke stezice in prazen prostor med grobovi. Med tišino in mirom, ko so začele grude prsti - pomešane s spomladanskim cvetjem, z ropotom padati v jamo, se je, kakor narasle spomladanske vode, ki se razlijejo iz tesnih strug potočkov, iz otroških prsi, najprej potihno in plašno, potem pa glasneje in glasneje, razlila pesem:

"Ptički, jaz vprašam vas, ..."

Koline

Koline je dokaj čudna slovenska beseda, ki označuje pomembno slovensko tradicijo klanja prašiča, kar je bilo za preživetje podeželjskega človeka včasih življenjsko pomembno opravilo, saj je tako družina prišla do masti in ocvirkov, kar jim je služilo preko leta za zabelo, pa do okusnega prekajenega mesa, ki so ga s prekajevanjem lahko hranili brez hladilnika vse leto. Ob času kolin pa je bilo na kmečkem jedilniku tudi okusno sveže svinjsko meso, pa krvavice, ki so jih delali povsod po Sloveniji, le da so v posameznih pokrajinah rabili različne sestavine.

Koline so vedno delali v zimskem času, da se meso ni pokvarilo. Še posebej za razsoljevanje mesa, pa tudi za celodnevno mesarjenje in pripravljanje klobas, je bilo pomembno, da je bila temperatura dovolj nizka.

Krvavice niso samo slovenska posebnost;

domnevajo, da so jih začeli pripravljati že mnogo poprej, kot so omenjene v pisanih virih, kajti le na ta način so lahko uporabili tudi drobovino in kri in to shranili vsaj nekaj dni, pozimi pa seveda še dlje.

V pisanih virih so krvavice prvič omenjene v Homerjevi Odiseji, kar pomeni, da naj bi jih pripravljali že tisoč let pred našim štetjem. Priprava krvavic je bila razširjena po vsej Evropi; evropski priseljenci so s to svojo tradicijo dolgo nadaljevali tudi v Ameriki. Zaradi odpora do krvi v krvavicah, jih povečini izdelujejo samo še etnične mesnice.

Tudi slovenski priseljenci v Kanadi domačo pripravo krvavic opuščajo, čeprav so še zlasti pri prvi generaciji priseljencev še vedno zelo priljubljena jed, kar dokazuje obisk na tradicionalnih slovenskih banketih, kjer servirajo tudi tovrstne specialitete. Vstopnice za tradicionalne Prekmurske koline so bile letos že vnaprej razprodane, zelo lep obisk pa je bil tudi pri društvu Bled

v Hamiltonu in Lipa Parku v St. Catharinsu. Kot smo slišali, so prostovoljci društva Večerni zvon - okoli 25 se jih je zbralo dan pred banketom - naredili okoli 4.000 klobas, da so z njimi naslednji dan nasitili polno dvorano ljudi, številni redni obiskovalci pa so jih naročili tudi za domov. Tudi bujta repa, ta prekmurska posebnost, gre gostom vedno v slast.

Glede na popularnost kolin je pričakovati, da ta tradicija med kanadskimi Slovenci ne bo še hitro zamrla.

NA PRODAJ NOVA HIŠA V SLOVENIJI

Lokacija: Gomilice, Prekmurje, Slovenija

Leto izgradnje: 2010

Velikost hiše: 175 m²

Velikost parcele: 800 m²

Cena: 150.000 evrov

Telefon: 00 386 2 572 1108

Mail: milena.premosa@gmail.com

Pomembnost narodnosti in državljanstva za Slovence v domovini in v svetu

Dr. Stane Bah, Ph.D.

Mediji doma in po svetu veliko pišejo o državljanstvu in narodnosti, še zlasti pa danes, ko se je slovenski narod osamosvojil in ustvaril svojo lastno državo.

Pred kratkim sem v krogu mojih prijateljev prisostvoval pogovoru o pomembnosti narodnosti in državljanstva za Slovence živeče v Kanadi. Prva skupina je trdila, da ima narodnost prednost pred državljanstvom in je torej važnejša, druga skupina pa je trdila, da je državljanstvo

pomembnejše. Še večja polarizacija pa je nastala med nami, ko smo obravnavali temo, da imajo tukaj rojeni potomci tudi domovino v Sloveniji. Pri teh razgovorih sem branil stališče, da je v gotovih primerih važno postaviti državljanstvo na prvo mesto, v nekaterih slučajih pa narodnost. Ker je bila moja "sredinska" pot nesprejemljiva za moje prijatelje, sem v debati popolnoma "pogorel". Odločil sem se, da bom priobčil članek s podatki iz obstoječe literature o

narodnosti in državljanstvu, ki naj bi služil kot spodbuda za bodoče razprave.

Univerzitetni profesor dr. Tine Hribar je napisal, da Slovenci kot posamezniki še niso narod. (*Slovenski Svet št. 3. 1992*) Smo le ljudstvo, ki je po vsej verjetnosti istega rodu, govori isti ali zelo podoben jezik na zaokroženem ozemlju. Nadalje pravi dr. Hribar, da to kar nas Slovence kot ljudstvo spreminja v narod, je narodna zavest. Narodna zavest je kot zavest del ali sestavina duhovnosti, ki je temelj, obenem pa izraz kulture. To potrjuje tudi Tone Cevc v članku Ljudska Kultura Slovencev, (*Slov. Svet. št. 5. 1992*) ko pravi, da je najpomembnejše znamenje naroda kultura. Ne samo tako imenovana «visoka» individualistična, ampak še posebno ljudska, ki s svojo vsebino, glasbo, pesmijo, vero, umetnostjo, šegami, navadami, gmotnimi dobrinami napolnjuje in plemeniti vsakdanje življenje. Ljudska kultura je tista, nadaljuje Cevc, ki jo je ljudstvo sprejelo za svojo, jo posvojilo in ohranilo iz roda v rod in je s tem postala vogelni kamen narodne identitete. Pomembno vlogo pri tem, pravi Cevc, igra Svetovni slovenski kongres, ki daje priložnost, da se dotaknemo pomena ljudske kulture kot ustvarjalke in potrjevalke slovenske identitete. Zavesti pripadnosti narodni skupnosti namreč ne krepki samo skupen jezik, skupna zgodovinska usoda in gospodarska povezanost, pač pa tudi skupna kulturna usmerjenost.

To je tudi osnovni namen Kanadskega slovenskega kongresa, doseči, da se ljudje slovenskega rodu in porekla po vsej Kanadi čutijo kot posebna svojska skupnost in da

prebudi občutje za slovenstvo.

Hrepenenje in končni cilj vsakega naroda pa je doseči samostojnost. Samostojnost naroda pa se danes določa in meri z njegovo državnostjo. Resnično samostojen narod je le tisti narod, ki ima svojo lastno državo. Narod, ki ima oziroma si pridobi državo, imenujemo nacijo, pravi profesor Hribar. Nacija je torej narod plus država.

Narod ima svojo narodno zavest, nacionalno samozavest pa nam daje šele država. Za nas Slovence, ki živimo v Kanadi, ali z drugimi besedami povedano, «Kanadska zdomska Slovenija», smo obvezani gojiti narodno zavest. Ni važno iz kakšnega vzroka je nekdo vstopil v Kanadsko zdomsko Slovenijo, ni potrebno, ne nujno, da ga to ovira pri opravljanju narodnega poslanstva, kolikor to pripada zdomcem, kajti Kanadska zdomska Slovenija je le ena. Dr. Brumen pravi, da karkoli Slovenec, pa naj bo to v domovini, zamejstvu ali zdomstvu, napravi kulturno pozitivnega, je slovensko kulturno delo, je delo z narodom, iz naroda in za narod. Vse kar zdomstvo more vrednega storiti, je njegov ljubezenski poklon domovini. (*Brumen, Argentinski Spisi, Slov. Matica 1992*).

Narodnost je naravna danost, ki nas povezuje, ne moremo pa si je nadeti in tudi ne sneti. Narodnost je neizbrisno znamenje, ki ga nosimo v sebi vse življenje in nas ločuje od drugih narodnosti. Ker pa smo ljudje različni, je tudi izraz naše narodnosti različen. Pri enih je narodnost krepka in izrazitejša, pri drugih bolj mlačna in šibkejša, eni jo priznajo, drugi pa celo zatajijo. Dr. Brumen pravi v svoji razpravi,

da so ljudje, ki zatajijo svojo narodnost, odpadniki. Vendar pa vsi niso odpadniki v pravem pomenu besede. Kdor se svoje dane narodnosti sploh ni zavedel, je ne pozna, zato je ne taji in ne zavrača, tak človek je lahko le žrtev nevednosti ali zmote. Pri odpadnikih ne gre za spremembo narodnosti in za vključitev v kako drugo narodno celoto. Zatajitev narodnosti odpadnika ne odvezuje od narodne pripadnosti. V tem je ravno njihova tragika in krivda, da zatajujejo, kar so in hočejo biti nekaj, kar niso, zato ne morejo biti življenjsko prisotni, ostanejo le neke vrste spačenci.

Pri pomenu pomembnosti državljanstva sem naletel na članek iz daljše razprave, ki ga je napisal rev. dr. Mirko Gogala in ga je priobčil Slovenski izseljenski koledar 1996. V tem članku pravi dr. Gogala, da imamo dve vrsti državljanstva. Prvič, državljanstvo, kjer dejansko pripadamo določeni državi. Važno je namreč to: na račun katere države mi kot stalni naseljenci živimo in h kateremu blagostanju smo v prvi vrsti dolžni prispevati. To je naša prava domovina, nova ali pa rojstna, to je temeljni dejavnik našega razvoja, tako osebnega kot skupnostnega, ne pa le nekaj «umetnega». Drugič, če gre zgolj za formalno državljanstvo, ki pa ni niti združeno z bivanjem v zadevni državi, pa res nima takega pomena, ker pač ni bivanjske povezanosti in medsebojne odvisnosti. To pa je res zgolj «umetna» zadeva. To velja na primer za naše slovensko državljanstvo. Dokler živimo tukaj, ne živimo na račun Slovenije in tudi ne doprinašamo k njenemu blagostanju.

In vendar se mi zdi, da to formalno

državljanstvo včasih cenimo više kot pa naše kanadsko.

Dolga leta je med nami veljalo, da imajo tudi v Kanadi rojeni potomci svojo domovino v Sloveniji. Danes je to bolj redki pojav in se precej splošno priznava, da je Kanada prava domovina tukaj rojenih potomcev.

Pred kratkim sem slišal pritožbo rojaka, ki je bil razočaran nad ljubljanskim nadškofom dr. Šuštarjem, ki je pozdravil v Argentini rojene Slovence na obisku v Sloveniji z besedami: «Dobrodošli v domovino vaših staršev».

Če kritično presodimo dr. Gogalovo definicijo državljanstva, se nam zdi, da je

*dr. Stane Bah v družbi z Valentinom Batičem CM
in dr. Francetom Arharjem*

logična in za večino Slovencev sprejemljiva. Manjšina pa bo vztrajala pri tem, da je važna narodnost, država pa, da nima takšnega pomena, saj je le «umetna» ustanova, saj država lahko nastane v enem dnevu in prav tako lahko v enem dnevu izgine. Ker pa državljanstvo podeljuje državna oblast in ga lahko tudi odvzame, se prav tako tudi državljani lahko odpovedo državljanstvu

in ga lahko zamenjajo. Dr. Gogala zavrača take razlage o državljanstvu in navaja sledeči primer iz Slovenije, ko pravi: «še posebno bi bilo zanimivo te ideje intenzivno širiti med desetimi procenti prebivalcev slovenske države, ki niso slovenskega porekla; dopovedati jim, da država Slovenija, v kateri živijo in katere državljani morda so, je le umetna ustanova, pomembna je le njihova narodnost in povezanost z njihovo očetnjavo. Pa se bo prav kmalu Bosna preselila v Slovenijo.»

V primeru, ki ga navaja dr. Gogala, je dokaj jasno, da je državljanstvo pomembnejše od narodnosti.

Slovinci, ki živimo v Kanadi, smo lahko hvaležni Bogu, da smo prišli v deželo, ki

nas je sprejela kot enakopravno skupnost. Kanada se danes smatra kot dežela etnične strpnosti. K temu je veliko pripomogla pametna vladna politika do emigrantov in pa sprejetje zakona o kulturnem pluralizmu. Bill C-93, Multicultural Act of Canada 1988 priznava in podpira kulturno in rasno različnost kanadske družbe in daje svobodo vsem etničnim skupinam v Kanadi, da ohranja, pospešuje in deli svojo kulturno dediščino z ostalimi državljani. Koliko lepše bi bilo življenje v Bosni in Hercegovini ter v marsikaterih drugih deželah širom sveta, če bi tudi med njimi prevladovala takšna narodna strpnost, kot jo imamo v Kanadi.

(Ponatisnjeno iz Kongresnih misli 1996)

Novice

Protesti v Egiptu – Protestne demonstracije proti egiptovskemu predsedniku Hosniju Mubaraku, ki so se konec januarja začele v Egiptu, so zbudile zaskrbljenost vsega sveta in bojazen, da bo to močno poslabšalo situacijo na Bližnjem vzhodu. Za demokratično reformo v Egiptu so se v podporo protestnikov zavzele številne države, Mubaraka pa je k odstopu pozval tudi ameriški predsednik Obama.

Protestniki, ki so zahtevali odstopitev Mubaraka, so to dosegli, začasno oblast v Egiptu pa je prevzela vojska, ki obljublja, da bo Egiptčanom zagotovila svobodne volitve.

Zamenjave v katoliški Cerkvi – V začetku letošnjega januarja je papež Benedikt XVI. sprejel odstop prefekta kongregacije za

ustanove posvečenega življenja kardinala Franca Rodeta. Kardinal Rode je ponudil odstop, ker je presegel starostno mejo, ko še lahko opravlja funkcijo te kongregacije. Pred kratkim je papež Benedikt XVI. za apostolskega nuncija v Sloveniji imenoval 66-letnega izkušenega diplomata Msgr. Janusza, ki je zamenjal svojega predhodnika Santosa Abrila y Castelloja. Papež Benedikt XVI. je 3.2.2011 sprejel prošnjo nadškofa Franca Krambergerja, da ga predčasno razreši z mesta mariborskega nadškofa. Službo je že prevzel dosedanji nadškof pomočnik dr. Marjan Turnšek.

Prešernove nagrade – Na obletnico Prešernove smrti, ki je osrednji slovenski kulturni in državni praznik, so se vršile

š t e v i l n e
proslave po vsej
Sloveniji in med
Slovenci po
svetu. Osrednja
s l o v e n s k a
proslava je bila
na predvečer
praznika v

Cankarjevem domu, na kateri so slavnostno podelili Prešernove nagrade. Letošnja dobitnika sta pesnik Miroslav Košuta in dirigent Anton Nanut. Nagrade Prešernovega sklada so prejeli pisatelj Emil Filipčič, glasbenik Zlatko Kaučič, igralka Janja Majzelj, oblikovalec Jure Miklavc, tenorist Branko Robinšek in ilustratorka Lilijana Praprotnik Zupančič.

Nepremišljeno poslovanje mariborske škofije – Novica o megalomalskem dolgu mariborske škofije, ki jo je prvi sprožil italijanski časopis L'Espresso, je sprožila veliko raziskavo v slovenskih medijih in tako je prišlo v javnost, da je sama škofija zadolžena za 17,4 milijone evrov, preostali dolg pa se nanaša na družbe, ki so v posredni lasti nadškofije (Holding Zvon 1 in Holding Zvon 2, Gospodarstvo Rast ter družba T-2, ki je kljub številnim zahtevam Cerkve še vedno posredni ponudnik pornografije). Po navedbah Bojana Travnja v oddaji Pogledi Slovenije naj bi bilo skupnega dolga 588 milijonov evrov. Kritika na račun poslovanja mariborske nadškofije je prišla tudi iz Vatikana in iz vrst številnih predstavnikov slovenske Cerkve, ki želijo, da se za tako poslovanje najde krivca in poskuša oškodovanim pomagati, da se reši ugled te verske ustanove.

Premier Pahor v Washingtonu – Na povabilo ameriškega podpredsednika Bidena se je v ZDA na delovnem obisku mudil slovenski premier Boris Pahor. Spremljala sta ga tudi finančni minister France Križanič in zunanji minister Samuel Žbogar. Pahor je svoj obisk začel 7. februarja z obiskom ameriškega kongresa, kjer se je med drugim srečal z demokratskima senatorjema slovenskega rodu Tomom Harkinom iz Iowe in Amy Klobuchar iz Minnesote. Naslednji dan se je srečal z ameriški podjetniki, predaval na univerzi John Hopkins, po kosilu s predstavniki ameriške trgovinske zbornice in drugih aktivnostih se je zvečer udeležil sprejema na slovenskem veleposlaništvu, višek njegovega obiska pa je bil naslednji dan, ko se je sestal s podpredsednikom Bidnom in predsednikom Obama.

Živa kulturna dediščina - Prireditev Gradovi kralja Matjaža v Črni na Koroškem, na kateri so letos že devetnajstič gradili snežne gradove (o tem smo obsežno pisali v lanskoletni februarški številki Glasila) je po zaslugi Monike Kropelj z inštituta za slovensko narodopisje SAZU prišla v register žive kulturne dediščine v Sloveniji. To je izhodišče za vpis na Unescov seznam

žive kulturne dediščine, kamor je doslej vpisanih 166 prireditev z vsega sveta.

Gradbeništvo pred sesutjem – Po izjavah predsednika upravnega odbora Zbornice gradbeništva pri GZS Branka Selaka so slovenski gradbeniki pred sesutjem. Velika gradbena podjetja, ki so se znašla v stečaju ali prisilni poravnavi, so zapustila veliko dolgov podizvajalcem in dobaviteljem, ki bodo poplačani minimalno, zato mnogim grozi stečaj.

Uspehi Petre Majdič - Na tekmi smučarskih tekačic za svetovni pokal v estonskem Otepääju je Petra Majdič v klasičnem šprintu spet ugnala vso svetovno elito in dosegla tretjo zmago v tej sezoni in 23. v karieri.

Slovenec možnost za delo v Ameriki – Ameriška služba za državljanstvo in imigracije je na seznam držav, iz katerih lahko ameriški delodajalci zaposlijo delavce v agrikulturnem in neagrikulturnem sektorju, uvrstila tudi Slovenijo.

Zakon o omejevanju dela na črno – Slovenska vlada je konec lanskega leta sprejela predlog zakona o preprečevanju dela na črno, po katerem bi sosedje z uslugami, s katerimi se poslovno ukvarjajo, ne smeli pomagati prijateljem in sosedom. To je kočljiv zakon, ki se ga da različno interpretirati, zato je naletel na veliko

nezadovoljstvo, ker bi taki ukrepi uničevali solidarnost med ljudmi.

Referendum o malem delu – Odpor študentov do novega zakona o malem delu je tako velik, da so se odločili za reševanje tega problema z referendumom. Zanj so že zbrali potrebno število podpisov in predvidevajo, da bi bil lahko referendum že v mesecu aprilu. Referendumov v Sloveniji, kot izgleda, letos ne bo manjkalo, saj ga napovedujejo tudi glede pokojninskega zakona in zakona o varovanju arhivskega gradiva.

Donald Trump razmišlja o kandidaturi – Govorice, da bo ta ameriški bogataš kandidiral za predsednika na naslednjih volitvah, je deloma potrdil tudi sam Trump, ki je v pogovoru za CNN povedal, da o svoji kandidaturi resno razmišlja, ker upa, da bi ZDA lahko povrnili ugled, ki so ga včasih uživale v svetu. Če bi zmagal, bi njegova soproga Melania, doma iz Sevnice, postala prva "first lady" iz Slovenije. Njen vpliv na Trumpa pa je tudi v tem, da v ZDA pod njegovim imenom prodajajo kristalne izdelke iz Slovenije.

Sodni procesi proti tajkunom – Zadnje čase je v Sloveniji kar nekaj preiskovalnih komisij, ki se ukvarjajo z različnimi političnimi in tajkunskimi aferami. Zaradi korupcije nekaterih gradbenikov, ki izgleda vsem očitna, so se nekateri, kot Tovšakova, Zidar in Bavčar, znašli tudi pred sodiščem, toda procesi gredo izredno počasi, tako da mnogi mislijo, da gre za namerno zavlačevanje in iskanje lukenj v zakonih, zaradi katerih jih lahko drago plačani odvetniki obvarujejo pred roko pravice.

Slovenska manjšina v Italiji

Dr. France Habjan

(nadaljevanje – prvi del je bil objavljen v številki 5, September / oktober 2010)

Po pariški mirovni pogodbi 15. septembra 1947 je ostal del slovenskega ozemlja v Italiji. Slovenska narodnostna meja se ni v 300 letih spremenila niti za meter, vendar Slovenija ni po 2. svetovni vojni uresničila predvojnih sanj, da bi se slovenske narodnostne meje premaknile na zgodovinske slovenske mejnike.

Slovenska zahodna narodnostna meja se od Miljskega zaliva po morski obali ob obronkih tržaškega Krasa pri Štivanu povzpne na obronke goriškega Krasa, v goriško pokrajino, in se ob robu Goriških brd spusti v deželo treh dolin, v slovensko Benečijo. Od tam pa se zopet povzpne v Rezijsko dolino, kjer živi jezikovno pomembna visokogorska slovenska skupnost. Z Rezije pa se narodnostna meja nadaljuje po Kanalski dolini ob reki Beli, v kateri se srečamo s prijaznimi slovenskimi vasmi: Naborjet, Ukve, Ovčja vas, Žabnice, Trbiž z Belo pečjo, visoko nad dolino pa nas pozdravi stičišče treh vasi Slovenij, Višarje.

Glavni dejavnik pri povojni obnovi slovenstva na Tržaškem in Goriškem je bila vzpostavitev slovenskega šolstva, ki sta ga zamislila predstavnika prosvetnega oddelka Zavezniške vojaške uprave (ZVU), ameriški častnik John Simoni in njegov strokovni svetovalec prof. dr. Srečko Baraga. ZVU je izdala 8. oktobra 1945 odredbo, s katero vzpostavlja slovensko šolstvo.

- a. Osnove šole v vseh krajih, kjer so že obstojale 6. junija 1914.

- b. Iz slovenskih šol se odpravi fašistična Gentilejeva reforma in slovenščina postane učni jezik s poudarkom tudi pri učenju slovenske zgodovine in zemljepisa.

Zgodovinskega pomena pa je dejstvo, da so bile leto pozneje prvič ustanovljene v Trstu in Gorici tudi slovenske srednje in nižje strokovne šole s slovenskim učnim jezikom. Velja poudariti, da te šole niso dvojezične, ampak so to šole s slovenskim učnim jezikom, italijanščina je smatrana kot tuj jezik.

Tako so bile v Trstu ustanovljene slovenska nižja srednja šola, slovensko učiteljsišče, slovenska trgovska akademija in slovenska realna gimnazija s klasično vzporednico. V Gorici je bila ustanovljena nižja srednja šola, učiteljsišče in klasična gimnazija. Slovenske šole, slovenski radio Trst in TV so pravno avtonomne italijanske državne ustanove, zato skrbi italijanska republika. Slovenske šole so do danes vzgojile plejado slovenskih izobražencev (odvetnikov, inženirjev, profesorjev na slovenskih srednjih šolah in na Tržaški in Videmski univerzi), ki posegajo tudi v slovensko in italijansko javno življenje.

Družbeno je slovenska skupnost v Italiji izredno dinamična, vztrajna in seveda tudi ustvarjalna, predvsem na kulturnem in družbenem področju, na drugi strani pa je tudi dokaj razdeljena. Slovenska društva

in ustanove so organizirane v dveh krovnih organizacijah: Svet slovenskih organizacij (SSO - ust. 1974), kateri predseduje odvetnik dr. Drago Štoka, in Slovenska kulturna gospodarska zveza (SKGZ), katero vodi Rudi Pavšič. Društva v SSO so v glavnem usmerjena v vzdrževanje narodne zavesti in drugih občečloveških vrednot s krščanskim etosom, SKGZ, čeprav je precej razdeljena, pa bolj zasleduje ideološke strankarske poglede in je izraz slovenske levice.

V SSO so včlanjene sledeče organizacije: Zveza slovenske katoliške prosvete, Društvo slovenskih izobražencev, Draga dvomesečnik, revija Mladika, Goriška Mohorjeva družba, mladinska revija Pastirček, Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, tednik Novi Glas, Zveza cerkvenih odborov, Katoliški dom Lojze Bratuž, revija Dom v slovenski Benečiji. Velja pa poudariti, da 80% organizacijske dejavnosti SSO sloni na prostovoljnem delu. Društva SSO vse do leta 1990 niso bila deležna finančne podpore iz Slovenije.

V SKGZ so včlanjene sledeče organizacije in društva: Primorski dnevnik, Narodna in študijska knjižnica, Slovenski raziskovalni inštitut, Glasbena matica, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, Kmečka zveza, Slovensko stalno gledališče, Institut za slovensko kulturo. Na tako zvanem "drugem tiru" pa so številni društveni domovi, nepremičnine in nekdanje finančne institucije (banke), Tržaška kreditna banka, SAFTI (Societa Anonima Finanziaria Triestina), Kmečka banka v Gorici, ki so po slovenski osamosvojitvi prešle ali v tuje roke ali pa so bankrotirale (N.G.24.6.2010).

S sedanjjo splošno gospodarsko krizo se kajpada soočata obe krovni organizaciji in iščeta rešitve. SSO vidi rešitev v kulturni in politični pluralizaciji, kar pomeni odpravi političnega diktata preteklosti, medtem ko SKGZ zahteva civilno združevanje organizacij z odpravljanjem "dvojnikov in trojnikov" in s prenovljenim razdeljevanjem finančnih prispevkov držav podpisnic mirovne pogodbe.

Slovenska skupnost (SSK) je edina slovenska politična stranka v Italiji in nastopa na občinskih in provincijalnih volitvah, medtem ko slovenski volivci iz kroga SKGZ volijo italijanske levičarske stranke in so pri zadnjih volitvah izvolili v italijanski senat prizadevno Tamaro Blažina.

Visoko slovensko kulturno ustvarjanje v Italiji predstavljajo pesnica Ljubka Bratuž v Gorici, pisatelja prof. dr. Boris Pahor in prof. dr. Lojze Rebula ter slovenist in skladatelj akademik prof. Pavle Merku v Trstu.

Stari Ata Science Says: “If it Hurts to Pee, Put Parsley on Your Plate.”

By: Richard Vukšinič, ND (naturopathic doctor)

Teta Dragica was happy to see little Milan walk up from the river with a string full of fish. She had just come back from the “njiva” where she had collected fresh bunches of garlic and parsley to deal with the burning pee that had been nagging at her since late last night. “Milan, povej Staremu Atu, da bomo ribe pekli danes.” She wanted Slavko to prepare the fire. Fish prepared “po tržaško”- fresh parsley and garlic mixed in oil- should be a lot tastier than chewing on green sprigs of “peteršilj” and large cloves of “česen” without anything to curb their intense flavours. Teta Dragica’s Stari Ata had taught her that parsley was the best common herb for her to use when dealing with any urinary tract concern, or as the best way to combat bad breath born of garlic and onion eating.

If you have ever been to Slovenia, or to your grand parent’s home in late August, you may have noticed that parsley is as common a culinary condiment as are salt and pepper. Traditionally, Slovenci eat a lot of parsley, be it slathered on fish, thrown in a stew, or simply as something to chew on when one runs out of toothpaste. It is definitely viewed more as a

flavour and breath enhancer than a medicinal herb. Yet, in exploring modern research, along with its traditional uses around the world, it becomes clear that parsley does possess some serious healing potential- especially in regards to the urinary tract (kidneys, bladder, urethra), but that’s not all...

Parsley was given its name, *Petroselinum*, by the Greek physician Dioscorides as far back as the first century C.E and has been in use for over 2000 years. The Romans made great use of this plant. It has also been used in Traditional Chinese Medicine and Ayurvedic Medicine as a digestive, to induce uterine contractions, a diuretic, and as a respiratory herb.

Due to its affinity for the kidneys and urinary tract, it is an appropriate herb to discuss during the winter months. In traditional Chinese medicine the kidneys are associated with the winter season. It is during these months that it is beneficial to give some attention to the kidneys, via herbal remedies.

According to the American Nutritional Medical Association, the potassium, calcium, phosphorous, and iodine in parsley seed, root,

and leaf promote the healing of kidney and urinary tract infections. So, for next winter, save your parsley roots, and freeze those greens to make them part of your winter diet. Since parsley is a biennial plant, it is best to collect the roots at the end of their first year, and the greens in their second year before they flower.

It is this affinity for the kidneys, as a diuretic, an antimicrobial and mineral dense plant, that likely point to its traditional use in treating urinary tract infections, arthritis, osteoporosis and hypertension. Part of the function of the kidneys is to regulate mineral status, and acid/base balances in the body, which is important to bone, joint and heart health. In fact, a preliminary animal study points to the calcium channel blocking action of parsley (calcium channel blockers are commonly prescribed drugs for hypertension). Also, in regards to bone health, parsley is thought to contain plant estrogens, which are beneficial in slowing down bone loss in post-menopausal women. However, all of these studies are preliminary and require further research. What is well established is its use in the prevention of kidney stones, infections and as a diuretic. In this regard, it is one of the most important medicinal plants in Germany today and why Stari Ata uses it as one of the corner stones of his kidney cleanse protocol.

Despite parsley's general safety, *Petroselinum* seed oil should only be prescribed by a knowledgeable herbal practitioner. This form of parsley is known to be an emmenagogue (promote uterine contractions), which makes it useful in promoting menstruation when necessary. However, this contractile action on the uterus

makes it contraindicated in pregnancy. It has traditionally been used as an abortifacient in certain cultures (promoting fetal abortion).

Parsley has also been shown to increase antioxidant activity in the body by increasing levels of two potent antioxidants, namely glutathione reductase and super oxide dismutase. Preliminary animal studies also point to its potential in lowering blood sugar levels in diabetic rat models, while providing protection to the liver. This is consistent with its traditional use in Turkey (the country, not the bird), where parsley has been used to treat high blood sugar associated with diabetes.

Parsley remains a very common culinary herb in Slovenia today. However, its value as a medicinal plant is somewhat undervalued. Its importance in urinary tract health is well established in traditions around the world, while preliminary modern research continues to expand its potential in the realm of heart, blood sugar and antioxidant health. However, until research further illuminates this potential, remember that when it hurts to pee, or you run out of Colgate, Stara Ata says: "put some parsley on your plate".

For comments, questions or references contact:

richvuksinicnd@gmail.com

www.enrichedrootsnaturopathy.com

"*Stari Ata Science*" is a regular column in The Glasilo. The author's goal is to illuminate some of the connections between traditional Slovenian plant wisdom and modern medical herbalism. For past articles please contact the author.

The Colours of the Heart

Anne Urbančič

John Črnič Jr. Rose, John and Danica

A wild wind with its eerie winter music scoops up the snow and whirls it around and around in a frenzy of whiteness. A mad polka of pallid flakes swirls over the city. The sun tries its best to defeat the season, and, as it pokes through the ashen cover over houses and parks, it changes the polka into a waltz: light dreamy flakes of pristine paleness dance through the branches of trees, reflecting the single ray of sun that has finally managed to break through the dense clouds on a cold day, such as today, as I write.

If I were an artist, I could describe all the

various shades and nuances of white in an Ontario winter. The artist's eye sees what I cannot even imagine.

Donna Orr is such an artist. White, her favourite shade, takes an important role in her paintings: she sees minute differences in how whites affect the various colours on her palette, and she translates these differences into beautiful landscapes or into flowers, her preferred theme. What is her least favourite colour? Brown, definitely!

Brown reminds her of her first months in Canada. She was too young then to remember other details. In the mid - 1930's, her father, Ivan (John) Črnič had heard frightening stories of an impending war. He decided to leave Slovenia for Canada; hired by Noranda Mines, he worked in Sudbury for two years before being able to call for his wife, Rosie, and their two children, John (then 4 years old)

and Danica (Donna), aged 2. When Rosie arrived at her new home, brown was the colour she saw around her: "barren, desolate, horrible, cold and totally unlike Slovenia" recounts Donna. Dull brown became a metaphor for their attitude as well. Fortunately, their stay in the nickel

John Črnič in forefront working as a cook in a logging camp

city did not last long; a friend, knowing how much Ivan desired a farm, found a property for sale in St. Catharines. The family moved and began a new life growing fruit on seven fertile acres, soon adding another five to accommodate their grape vines, their cherry, peach, pear, and plum trees and their sunny fields of bright red tomatoes and scarlet strawberries. The whole family, children included, toiled daily with the various demands each season made of them; the land responded with the abundance that allowed them to bring their produce to market and make a livelihood. "My mom and dad would sing [Slovenian] songs together as they picked fruit in the orchard. "They sure could harmonize," writes Donna in a brief memoir. Donna, however, was not so enamoured: the scorching sun burned overhead, the peach fuzz made her unbearably itchy, planting tomatoes and strawberries demanded backbreaking labour. As she worked, she yearned for her daily escapes: lying perfectly still in the strawberry patch, looking up at the clouds. Big fluffs of different whites against a blue background that made her yearn to catch them and sit on them. After a rain, she would wander barefoot down the dirt road that ran the length of the farm, feeling the thick mud ooze warm and black between her little toes. She delighted in driving the hens crazy by imitating the crowing of the farm rooster to perfection. She was a vivacious child, a contrast to her brother, a born bookworm.

The family members were close. Despite the 14 year age difference, Ivan and Rosie had fallen deeply in love when they met, and

remained thus throughout their lives. They delighted in each other and in their children. Donna saw in her mother a kind, wonderful, enchanting and happy companion, who knew how to do just about everything, from making delicious Slovenian meals, to sewing fabulous clothes from other people's hand-me-downs, to making tiny outfits for Donna's family of dolls. Neighbours, who didn't realize that Rosie worked her magic from their cast-offs, commented that she was spoiling her daughter with so many new clothes. Her dad, despite being older, remained young at heart; a gregarious man, he was often the life of the party. Donna remembers her childhood with great affection, and misses greatly the beautiful laughter of her mother, who passed away at a very young age.

The children spoke Slovenian until they started school. Since their mother wanted to learn English, they slowly began to switch languages with her; with their father they continued in Slovenian. As Donna and her brother grew, they knew the welcoming warmth of other Slovenian families in the area with whom they exchanged visits, picnics and house parties. Even today nostalgic snippets of "*Oj Marička,*" "*Na planincah...*" or "*Jaz pa ti pa židana marela*" evoke Donna's childhood.

High school beckoned. She roomed in St. Catharines with another girl; her landlady was a rather severe and very religious lady, who soon understood that the house offered a wonderful view of the Lyceum Hall next door and that Donna and her room-mate could quickly see which handsome young

men attended the evening dances. Here Donna met Bill, they dated but then their lives took different paths. Rosie suggested that Donna become a secretary, so Donna took the appropriate courses in high school and in 1950 found employment in an engineering firm in Niagara Falls, where she worked for six years, acutely aware that only one of the engineers employed there was female. She met another young man, and they became engaged. Bill was flabbergasted by the news, and couldn't believe that Donna hadn't understood that they were meant to be together. Eventually, he won her heart completely. They married and started their life as a couple in St. Catharines. Then Bill found work in Toronto where Donna, now with a child of her own, felt rather isolated. They returned to St. Catharines. Bill was hired by General Motors, remaining there until he took up a fulltime union position with CAW (Canadian Auto Workers). As her three daughters and son grew, Donna enrolled in evening courses in flower arranging. She was particularly adept at silk bridal bouquets. However, the silk flowers, so elegantly picture-perfect, reminded her of another special talent that she almost took for granted: painting and drawing. She remembered her schoolgirl artwork, and in particular, a red-winged blackbird that had earned the highest of praises from her teacher. Donna couldn't understand why. Didn't everyone know how to draw?

She had taken lessons from water-colourist Roger Rondeau, whom she adored. After his tragic death as a result of a canoeing accident, Donna just did not have the heart

*Summer and winter scene of their farm house in
St. Catharines
Paintings done by Danica (Črnič) Orr*

to continue painting, and abandoned it as a passing fancy. Once her children had grown, her avocation beckoned once more, demanding to turn into the vocation she had always had. Besides acrylics, she took up water colours. At about this time, her husband retired, and the social commitments required by his job no longer claimed her time and energy. She missed her Slovenian friends, and so she reconnected with her heritage. She travelled to Slovenia, where she discovered her heart's pleasure.

The pictures she had drawn in her imagination as a girl, then as a young wife and mother existed in real life, in Slovenia.

Now she began to transfer them in all their gorgeous tones and brightness and hues onto canvas. She was commissioned to paint the huge works themed around Slovenian landscapes that adorn Lipa Park on permanent exhibit. She decided to donate them to the Park, dedicating them to her parents in gratitude to them for having given her such a beautiful culture.

She and Bill happily attend many events at Lipa Park, now bringing their grandchildren. She continues to paint, not only landscapes but flowers as well, taking her inspiration from the breathtaking and daring canvasses of American artist Georgia O'Keefe. Like O'Keefe, Donna paints elaborate flowers in versions that are larger than life, but modeled on those that bloom in her garden. The little girl, who loved to run down the dirt lane, still loves to be outside while painting. The schoolgirl who thought everyone could paint, now knows how special a talent she possesses. And the artist, for whom the white of a snowy day in Canada bursts with hundreds of potential shades and shadows, recognizes that it is her Slovenian heritage that colours her heart in happiness.

Perhaps your family too has a similar story about arriving in Canada. The Canadian Slovenian Historical Society gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating documents and artifacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the

Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events. Our *Kdo Smo?* Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada. For more information about joining our volunteers, or to donate articles/documents to the archives, contact the CSHS at: Canadian Slovenian Historical Society, c/o Dom Lipa, 52 Neilson Dr. Etobicoke ONT M9C 1V7 or by email: csht@look.ca Or email the archivist/librarian, Frank Majzelj fmajzelj@cogeco.ca The Archives are open on the first Saturday of the month (basement, Dom Lipa, West Wing, near the auditorium).

**KREKOVA SLOVENSKA
HRANILNICA IN POSOJILNICA**

VAS VABI NA

58. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

v nedeljo, 20. marca 2011 ob 2:30h

popoldne

739 Browns Line, Toronto

Vsakoletni občni zbor je zelo pomemben, ne samo zaradi pregleda dosežkov preteklega leta, marveč tudi zaradi načrtovanja poslovanja v prihodnosti. Vaša navzočnost je več kot zaželjena. Dobrodošli!

Spored prireditev Od 19. februarja do 30. aprila 2011

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
Februar 19	Slovenian Hunters & Anglers	Browns Line	40th Anniversary and Gala Dinner	905-780-8910
20	Slovensko letovišče	Browns Line	Občni zbor	905-238-5710
20	Sava	Breslau	Občni zbor	905-884-4736
27	Misijonski krožek	Browns Line	Misijonska tombola	416-255-2721
Marec 1	Lipa Park	Hyw. 6	Občni zbor	905-682-2922
5	Sava	Breslau	Spomladanski banket	905-884-4736
5	Slovensko letovišče	Browns Line	Pustna zabava	905-238-5710
5	Zvon	Windsor	Pustna zabava	905-274-6391
6	St. Joseph Society	Villa Slovenia	Občni zbor	905-561-5971
6	Triglav	London	Maša in koline	519-666-0251
12	Bled	Beamsville	Lovski banket	905-563-1500
20	Triglav	London	Članski sestanek	519-666-0251
20	Krek Slovenian Credit Union	Browns Line	Občni zbor	416-252-6527
20	St. Joseph Society	Hamilton	Člansko kosilo	905-561-5971
25-27	Župnija Brezmadežne	Browns Line	Misijon	416-255-2721
26	Lipa park	St. Catharines	Banket	905-682-2922
27	Victoria fond	Browns Line	Talent Show	905-276-7258
27	Sava	Breslau	Maša in kosilo	905-884-4736
April 3	Slovenska šola	Browns Line	Koncert	416-255-2721
3	Simon Gregorčič	Hyw. 9	Občni zbor	416-689-9643
3	Slovenski Dom	Dom Lipa	Potica challenge	905-669-2365
9	KSK	Browns Line	Kulturna prireditev	416-285-4023
16	Triglav	London	Članski banket	519-666-0251
17	Slovenski park	Hyw 6	Občni zbor	519-822-2859
17	Sava	Breslau	Velikonočna maša	905-884-4736
17	Zvon	Windsor	Družinsko kosilo	905-274-6391
23	Sava	Breslau	Blagoslov jedil	905-884-4736
30	Belokrajnsko društvo	Browns Line	Jurjevanje	905-238-9258
30	Holiday Gardens	Pickering	Spomladanski banket	905-683-2453

HRANILNICA IN POSOJILNICA

Slovenia
Credit Union

www.sloveniaku.ca

Personal and online financial services

Become a member today!

Business accounts

Home Equity lines

RRSP

RESP Free Online Banking

Best Open Mortgages

Interac

TFSA

\$US accounts

No Fee Chequing

Student Saver

Main Office
725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning
611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton
23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742

'SHARE' the KREK Experience

Referring new members to Krek means that they'll get to share in the Krek experience and its many rewards of membership.

**PLUS WHEN YOU REFER A NEW MEMBER
YOU'LL BE REWARDED TOO!**

CALL US TO FIND OUT HOW AT 416-252-6527

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION**
www.krek.ca

BRANCH OFFICE

611 Manning Ave., Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134